

Ha osnovu lana 24. stav 1. ta ka c) Ustava Tuzlanskog kantona ("Službene novine Tuzlansko-podrinjskog kantona", br. 7/97, 3/99 i "Službene novine Tuzlanskog kanona", br. 13/99, 10/00, 14/02, 6/04 i 10/04), na prijedlog Vlade Tuzlanskog kantona, Skupština Tuzlanskog kantona, na sjednici održanoj 29.7.2015. godine, donosi

Z A K O N

O OSNOVНОМ ОДГОЈУ И ОБРАЗОВАЊУ

I - OSNOVNE ODREDBE

Ian 1.

(Predmet zakona)

(1) Ovim zakonom ure uje se obavljanje djelatnosti osnovnog odgoja i obrazovanja, osnivanje, organizacija i finansiranje osnovne škole, prava i obaveze u enika i njihovih roditelja-staratelja, upravne strukture osnovnih škola i procedure izbora nastavnika i drugih zaposlenika u školi, status nastavnika i drugih zaposlenika škole, stru ni razvoj i nadzor nad radom nastavnika i druga pitanja od zna aja za obavljanje djelatnosti osnovnog odgoja i obrazovanja.

(2) Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za lica u mušicom rodu su neutralni i odnose se na muška i ženska lica.

Ian 2.

(Svrha obrazovanja)

(1) Svrha osnovnog odgoja i obrazovanja je da, kroz optimalni intelektualni, fizi ki, moralni i društveni razvoj pojedinca, u skladu sa njegovim mogu nostima i sposobnostima, doprinese stvaranju društva zasnovanog na vladavini zakona i poštivanju ljudskih prava i unapre enju životnog standarda gra ana.

(2) Osnovni odgoj i obrazovanje je djelatnost od posebnog društvenog interesa.

Ian 3.

(Opšti ciljevi obrazovanja)

(1) Opšti ciljevi osnovnog odgoja i obrazovanja proizlaze iz opšteprihva enih, univerzalnih vrijednosti demokratskog društva, te vlastitih vrijednosti sistema zasnovanog na specifi nostima nacionalne, istorijske, kulturne i vjerske tradicije naroda i nacionalnih manjina koje žive na podru ju Tuzlanskog kantona (u daljem tekstu: Kanton).

(2) Opšti ciljevi obrazovanja su:

a) omogu avanje pristupa izvorima znanja kao osnovi za razumijevanje sebe, drugoga i svijeta u kojem se živi,

b) obezbje ivanje optimalnog razvoja za svako lice uklju uju i one s posebnim potrebama, u skladu s njihovim uzrastom, mogu nostima i mentalnim i fizi kim sposobnostima,

c) promocija propagiranja ljudskih prava i osnovnih sloboda, i priprema svakog lica za život u društvu koje poštuje principe demokratije i vladavine zakona,

d) razvijanje svijesti o pripadnosti državi Bosni i Hercegovini, vlastitom kulturnom identitetu, jeziku i tradiciji, na na in primjereno civilizacijskim tekovinama, upoznaju i ih i uvažavaju i druge i druga ije,

e) obezbje enje jednakih mogu nosti za obrazovanje i mogu nosti izbora na svim nivoima obrazovanja, bez obzira na spol, rasu, nacionalnu pripadnost, socijalno i kulturno porijeklo i status, porodi ni status, vjeroispovijest, psihofizi ke i druge li ne osobine,

f) postizanje kvalitetnog obrazovanja za gra ane,

g) postizanje standarda znanja koji se mogu komparirati na me unarodnom, odnosno evropskom nivou, koji obezbje uju uklju ivanje i nastavak školovanja u evropskom obrazovnom sistemu,

h) sticanje i razvijanje svijesti o potrebi uvanja zdravlja i zaštite prirode i ovjekove sredine,

i) sticanje osnovnih saznanja i navika lijepog ponašanja i razvijanje sposobnosti i kulture komunikacije,

j) podsticanje cjeloživotnog u enja,

k) promocija ekonomskog razvoja,

p) uklju ivanje u proces evropskih integracija.

Ian 4.

(Pravo djeteta na obrazovanje)

(1) Svako dijete ima jednako pravo pristupa i jednake mogu nosti u eš a u odgovaraju em obrazovanju, bez diskriminacije na bilo kojoj osnovi.

(2) Jednak pristup i jednake mogu nosti podrazumijevaju obezbje enje jednakih uslova i prilika za sve, za po etak i nastavak daljeg obrazovanja.

(3) Odgovaraju e obrazovanje podrazumijeva obrazovanje koje, u skladu s utvr enim standardima, obezbje uje djetetu da na najbolji na in razvije svoje uro ene i potencijalne umne, fizi ke i moralne sposobnosti na svim nivoima obrazovanja.

Ilan 5.

(Definisanje pojmljova)

(1) Školski obveznik je dijete koje u kalendarskoj godini do 1. septembra navrši šest godina života na do navršene petnaeste godine života.

(2) Osnovna škola (u daljem tekstu: škola) je ustanova osnovnog odgoja i obrazovanja koja može biti redovna, paralelna (osnovna muzika škola, osnovna baletska škola i sl.) i specijalna osnovna škola.

(3) Osnovna muzika škola je paralelna osnovna škola u kojoj se realizuje nastavni plan i program za osnovno muzika obrazovanje za u enike koji imaju muzike sklonosti i sposobnosti, ime se vrši osposobljavanje za nastavak školovanja i profesionalno bavljenje muzikom uopšte.

(4) Osnovna baletska škola je paralelna osnovna škola u kojoj se realizuje nastavni plan i program za osnovno baletsko obrazovanje za u enike koji imaju baletske i muzike sklonosti i sposobnosti, ime se vrši osposobljavanje za nastavak školovanja i profesionalno bavljenje baletom.

(5) Inkluzija podrazumijeva sveobuhvatno uključivanje nadarenih i talentovanih u enika i u enika s teškoćama u razvoju, teškoćama u učenju i uopšte teškoćama socijalne integracije u odgojno-obrazovnim sistemima, svakodnevni život i društvenu stvarnost.

(6) Specijalno obrazovanje znači obrazovanje za u enika koji imaju posebne obrazovne potrebe (teškoća u učenju i uključivanju) u slučaju ajevima kada nije moguće pružiti odgovarajuće obrazovanje u redovnim školama.

(7) Polaznik je lice starije od 15 godina koje počinje sa nastavom no programu za odrasle ili polaganjem ispitom u osnovno obrazovanje.

(8) Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje BiH je samostalna upravna organizacija nadležna za uspostavljanje standarda znanja, ocjenjivanje postignutih rezultata i razvoj zajedničkog jezgra nastavnih planova i programa u predškolskom, osnovnom i srednjem obrazovanju, i za druge stručne poslove u oblasti standarda znanja i ocjenjivanja kvaliteta koji su određeni posebnim zakonima i drugim propisima.

(9) Nastavnici su lica koja realizuju nastavu u skladu sa nastavnim planom i programom.

(10) Stručni saradnici su lica koja obavljaju stručne, pedagoško-psihološke i druge poslove u školi: pedagog, psiholog, bibliotekar i lica sa završenim edukacijsko-rehabilitacijskim fakultetom.

(11) Vannastavno osoblje su lica koja obavljaju administrativne, finansijske, operativno-tehnike i pomoći poslove.

Ilan 6.

(Obavezno obrazovanje)

(1) Osnovno obrazovanje je obavezno i besplatno, i obezbjeđuje se svoj djeci. Dijete, u smislu ovog zakona, je svako lice do navršene osamnaeste godine života.

(2) Obavezno obrazovanje počinje u kalendarskoj godini u kojoj dijete do 1. septembra navršava šest godina života i traje do navršene petnaeste godine života.

(3) Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta Tuzlanskog kantona (u daljem tekstu: Ministarstvo) može na zahtjev roditelja, staratelja ili usvojioča (u daljem tekstu: roditelji) dozvoliti ranije po etak obavezognog obrazovanja za dijete koje do 31. decembra navršava šest godina života, odnosno jednu godinu odgojnog po etaka obavezognog obrazovanja, ukoliko je to u najboljem interesu djeteta.

Ilan 7.

(Poštivanje ljudskih prava i osnovnih sloboda)

Škola je dužna da, u školi i u sredini u kojoj djeluje, doprinosi stvaranju takve kulture poštivanja ljudskih prava i osnovnih sloboda svih građana kako je to utemeljeno ustavom i međunarodnim dokumentima iz oblasti ljudskih prava koje je potpisala Bosna i Hercegovina.

Ilan 8.

(Obaveza izvođenja nastave na službenim jezicima Bosne i Hercegovine)

(1) Nastava u školi se izvodi na službenim jezicima Bosne i Hercegovine: bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku, i jekavskog izgovora, uz upotrebu oba službenih pisma (latinica i cirilica), a u zavisnosti od potreba u eniku, u upotrebi je i znakovno pismo.

(2) Ne može se vršiti diskriminacija nastavnika ili drugog zaposlenika pri izboru, zaposlenju, obavljanju poslova radnog mjesto ili napredovanju na osnovu toga što u školi, u usmenom ili pisменom izražavanju, koristi bilo koji od službenih jezika Bosne i Hercegovine.

(3) Ne može se vršiti diskriminacija u eniku pri prijemu, u eštu u aktivnostima škole ili u bilo kojoj drugoj aktivnosti vezanoj za tog u eniku na osnovu toga što u školi, u usmenom ili pisменom izražavanju, koristi bilo koji od službenih jezika Bosne i Hercegovine.

(4) Do kraja treće godine osnovnog odgoja i obrazovanja, u enici će savladati oba službenih pisma Bosne i Hercegovine, a u enici sa posebnim obrazovnim potrebama će savladati oba službenih pisma, u skladu sa njihovim mogućnostima, do kraja osnovnog odgoja i obrazovanja.

(5) Nastavnici moraju biti osposobljeni da prepoznaju i tumačiti razlike između tri službena jezika Bosne i Hercegovine u mjeri u kojoj je to bitno za predmete koje predaju.

(6) Udžbenici koji su u upotrebi u školama moraju u potpunosti poštovati razlike izme u tri službena jezika Bosne i Hercegovine.

(7) Nastavu bosanskog jezika, hrvatskog jezika i srpskog jezika realizuju nastavnici koji imaju odgovaraju i profil i stru nu spremu utvr enu nastavnim planom i programom.

(8) Jezik i kultura svake nacionalne manjine koja živi na podruju Kantona, poštiva e se i uklapati u školu u najveoj mjeri u kojoj je to izvodljivo, u skladu sa zakonom i Okvirnom konvencijom o zaštiti prava nacionalnih manjina.

(9) U školi u enicima pripadnicima jednog konstitutivnog naroda, kojim službeni jezik konstitutivnog naroda na kojem se izvodi nastava u školi nije njihov maternji jezik, obezbijedi e se izvo enje nastave na njihovom maternjem jeziku iz nacionalne grupe predmeta shodno Pedagoškim standardima i opštim normativima za osnovni odgoj i obrazovanje (u daljem tekstu: Pedagoški standardi i normativi).

Ilan 9.

(Nastava maternjeg jezika za pripadnike nacionalnih manjina)

(1) U eniku, državljaninu Bosne i Hercegovine, koji se izjašnjava pripadnikom nacionalne manjine, bi e obezbje ena nastava iz maternjeg jezika u školi u koju je upisan u skladu sa zakonom.

(2) U enik, iz stava (1) ovog lana, koji želi poha ati nastavu iz maternjeg jezika, pri upisu e obavijestiti školu da je pripadnik nacionalne manjine i škola e to prihvati kao injenicu bez daljih provjera ili dokaza.

(3) Nastava iz maternjeg jezika može biti organizovana u mati noj školi ili za više škola na za to podesnom mjestu i realizuje se u odjeljenju, grupi ili pojedina no.

(4) Nastavnik, koji realizuje nastavu iz stava (1) ovog lana, mora imati odgovaraju u stru nu spremu kojom se obezbje uje da predmet može predavati uz odgovaraju i standard.

(5) Nastavni plan i program nastave i dodatne nastave na jeziku nacionalne manjine donosi Ministarstvo i obezbje uje nastavna sredstva za obrazovanje manjina, na prijedlog Pedagoškog zavoda Tuzlanskog kantona (u daljem tekstu: Pedagoški zavod), i uz ocjenu i mišljenje Vije a nacionalnih manjina Tuzlanskog kantona (u daljem tekstu: Vije e nacionalnih manjina).

(6) U školi u kojoj se obrazuju samo u enici jedne nacionalne manjine, cijelokupna nastava se realizuje na jeziku te manjine, uz obavezno izu avanje jezika iz lana 8. stav (1) ovog zakona.

(7) U školi u kojoj u enici pripadnici jedne nacionalne manjine ine najmanje jednu tre inu ukupnog broja u enika, samo za pripadnike te manjine Ministarstvo e obezbijediti obrazovanje na jeziku te manjine, a ako ine jednu petinu, Ministarstvo e obezbijediti dodatnu nastavu o jeziku, književnosti, historiji, geografiji i kulturi manjine kojoj pripadaju, ako to zahtjeva ve ina njihovih roditelja.

(8) Bliži propis o obrazovanju i odgoju djece pripadnika nacionalnih manjina donosi ministar obrazovanja, nauke, kulture i sporta (u daljem tekstu: ministar).

Ilan 10.

(Pravo na obrazovanje)

(1) Državljeni Bosne i Hercegovine imaju pravo da sti u odgoj i obrazovanje u školama na podruju Kantona no odredbama ovog zakona.

(2) Strani državljeni i lica bez državljanstva, kada se može osnovano zaklju iti da e takva lica u Bosni i Hercegovini boraviti duže od tri mjeseca, imaju pravo da sti u osnovno obrazovanje u školama na podruju Kantona no odredbama ovog zakona, u skladu sa konvencijama i sporazumima koje je država Bosna i Hercegovina zaklju ila sa drugim državama ili me unarodnim organizacijama.

Ilan 11.

(Vjerske slobode, tolerancija i kultura dijaloga)

(1) Škola e unapre ivati i štititi vjerske slobode, toleranciju i kulturu dijaloga.

(2) Imaju i u vidu razli itost i slobodu vjerskih ubje enja u Bosni i Hercegovini, u enici e, u skladu s njihovim uvjerenjem i uvjerenjem njihovih roditelja, poha ati asove vjeronauke.

(3) Škola ne može preduzimati mjere i aktivnosti kojima bi se ograni avala sloboda izražavanja sopstvenih i upoznavanja drugih i druga iih vjerskih uvjerenja.

(4) U enici koji ne žele poha ati vjeronauku ne e ni na koji na in biti dovedeni u nepovoljan položaj u odnosu na druge u enike.

(5) U nastavnim i drugim aktivnostima u školi se ne mogu upotrebljavati ili izlagati didakti ki i drugi materijali, niti davati izjave od strane nastavnika i drugog školskog osoblja, iji sadržaj bi se opravdano mogao smatrati uvredljivim za jezik, kulturu i religiju u enika koji pripadaju bilo kojoj nacionalnoj, odnosno etni koj grupi ili religiji.

II - OSNIVANJB, RAD I PRBSTANAK ŠKOLE

Ian 12. (Osnivanje škole)

(1) Školu može osnovati doma e i strano pravno i fizi ko lice u svim oblicima svojine (u daljem tekstu: osniva) u skladu sa ovim zakonom.

(2) Školu kao javnu ustanovu osniva Skupština Tuzlanskog kantona (u daljem tekstu: Skupština Kantona), oštinsko vije e ili Skupština Kantona i opštinsko vije e u svojstvu suosniva a.

(3) Izuzetno, školu kao javnu ustanovu može osnovati i crkva ili vjerska zajednica samostalno ili sa drugim pravnim, odnosno fizi kim licem, ako Skupština Kantona ocijeni da za njenu osnivanje postoji javni interes. U tom sluaju, uz prethodno pribavljenou stru no mišljenje Pedagoškog zavoda i saglasnost Ministarstva, osniva zadržava pravo svojim aktima regulisati pitanja nastavnog plana i programa, odabira udžbenika, prijema zaposlenika, izbora direktora i lanova školskog odbora.

(4) Me usobna prava i obaveze osniva a i škole ure uju se ugovorom.

(5) Škola se osniva u skladu sa dugorou nim programom razvoja i koncepcijom osnovnog odgoja i obrazovanja, koji donosi Skupština Kantona.

(6) Školu mogu osnovati dva ili više osniva a. Ako školu osnivaju dva ili više osniva a, njihova me usobna prava, obaveze i odgovornosti ure uju se ugovorom.

(7) Privatna škola može po eti sa radom kada Ministarstvo da saglasnost za primjenu odgovaraju eg nastavnog plana i programa i kada, u skladu s važe im propisima, osniva obezbijedi i druge standarde i uslove koji garantuju da e u enici dobiti odgovaraju e obrazovanje, njegu i sigurnost, u skladu sa specifi nostima škole koja se osniva.

(8) Izuzetno, me unarodne privatne škole mogu imati nastavne planove i programe koji u potpunosti ne pokrivaju zajedni ko jezgro nastavnih planova i programa.

(9) Škola se ne može osnivati u svrhu promovisanja rasnih, nacionalnih, vjerskih, spolnih i drugih predrasuda, niti svoje funkcije smije vršiti na na in protivan zakonu, odnosno na na in kojim se navedene predrasude promovišu.

Ian 13. (Pedagoški standardi i normativi i finansiranje)

(1) Škola na podruju Kantona osniva se i radi u skladu sa Pedagoškim standardima i normativima.

(2) Pedagoške standarde i normative iz stava (1) ovog lana, nakon provedene javne rasprave, uz obavezno u eš e sindikata, donosi ministar na prijedlog Pedagoškog zavoda, uz saglasnost Vlade Tuzlanskog kantona (u daljem tekstu: Vlada Kantona).

(3) Osniva škole obezbje uje finansiranje:

- a)plata nastavnika, stru nih saradnika i drugih zaposlenika,
- b)neophodno obrazovanje i obuku zaposlenika,
- c) osnovno obrazovanje djece sa posebnim obrazovnim potrebama,
- d)opremanje radionica,
- e)rad eksperimentalne škole,
- f) održavanje školskih takmi enja,
- g) održavanje prostora škole, kupovinu školske opreme i u ila.

(4) U skladu sa planiranim sredstvima, iz Budžeta Kantona, za škole kao javne ustanove osniva :

a) finansira nabavku školskih udžbenika i priru niaka,
b) sufinansira prevoz u enika koji imaju prebivalište/boravište na udaljenosti ve oj od etiri kilometra od najbliže škole.

Ian 14. (Uslovi za osnivanje škole)

(1) Škola kao javna ustanova može se osnovati, ako:

a) postoji dovoljan broj u enika za formiranje devet odjeljenja za redovnu školu, devet odjeljenja za specijalnu školu i šest odjeljenja za muziku školu,

b) je obezbije en odgovaraju i stru ni nastavni kadar u skladu sa nastavnim planovima i programima za školu,

c) su obezbije ene odgovaraju e školske prostorije, oprema, nastavna sredstva i u ila u skladu sa Pedagoškim standardima i normativima,

d) su obezbije eni uslovi za rad u skladu sa Pedagoškim standardima i normativima.

(2) Broj u enika u odjeljenjima i grupama u okviru kojih se ostvaruje odgoj i obrazovanje u školi kao javnoj ustanovi, utvr uje se Pedagoškim standardima i normativima.

(3) Izuzetno, škola kao javna ustanova se može osnovati i kada nije obezbije en dovoljan broj u enika za formiranje broja odjeljenja utvr enih u stavu (1) ovog lana, uz prethodnu saglasnost Ministarstva i u skladu sa utvr enim kriterijima.

(4) Škola koja nema status javne ustanove, može se osnovati ako ima dovoljan broj u enika za formiranje jednog odjeljenja svakog razreda, u skladu sa utvr enim kriterijima.

(5) Kriterije iz stavova (3) i (4) ovog lana utvr uje ministar.

Ilan 15.

(Komisija za pripreme i po etak rada škole)

(1) Osniva prilikom osnivanja škole formira komisiju, koja e, u skladu sa ovim zakonom, izvršiti pripreme za po etak rada i izvršiti izbor prvih nastavnika škole.

(2) Ako je osniva škole Skupština Kantona, komisiju iz stava (1) ovog lana, u ime osniva a imenuje Ministarstvo.

(3) Ako je osniva škole drugo pravno ili fizi ko lice, komisiju iz stava (1) ovog lana imenuje osniva .

Ilan 16.

(Upis u sudski registar i Registar osnovnih škola)

(1) Škola se upisuje u sudski registar.

(2) Pored upisa u sudski registar, škola se upisuje u Registar osnovnih škola (u daljem tekstu: Registar), koji vodi Ministarstvo.

(3) U Registar se može upisati samo škola koja ispunjava uslove iz Ilana 14. ovog zakona.

Ilan 17.

(Provjera uslova za po etak i rad škole)

(1) Provjeru uslova za upis škole u Registar vrši Ministarstvo, na zahtjev škole.

(2) Škola može po eti sa radom nakon upisa u Registar.

(3) Novooosnovana škola po inje sa radom sa po etkom školske godine.

(4) Škola upisana u Registar, može izdavati svjedodžbe i druge javne isprave o završenom obrazovanju, odnosno završetku pojedinih razreda i drugih oblika obrazovanja.

Ilan 18.

(Brisanje škole iz Registra)

(1) Škola se briše iz Registra kada prestane da ispunjava uslove propisane ovim zakonom.

(2) Bliži propis o postupku utvr ivanja uslova za upis u Registar, troškovima postupka, sadržaju i na inu vo enja Registra i brisanju iz Registra, donosi ministar.

Ilan 19.

(Statusne promjene škole)

(1) Škola ima status pravnog lica.

(2) Škola može vršiti statusne promjene.

(3) Odluku o statusnim promjenama škole donosi osniva .

Ilan 20.

(Školska podru ja)

(1) Ministarstvo, na prijedlog opštinskog vije a, utvr uje školsko podru je sa kojeg je redovna škola obavezna da primi školske obveznike.

(2) AKT o utvr ivanju školskog podru ja objavljuje se u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona“.

(3) Svi u enici u dobi obavezognog poha anja nastave upisuju se u školu na školskom podru ju na kojem imaju mjesto prebivališta/boravišta, odnosno školu koja je najbliža njihovom mjestu stanovanja.

(4) U izuzetnim slu ajevima, Ministarstvo može na zahtjev roditelja dijete izuzeti od obaveze poha anja škole iz stava (3) ovog lana, ako je to potrebno da bi se zaštitila prava djeteta i ako se na e da je to u najboljem interesu djeteta.

(5) Škola može na svom školskom podru ju organizovati podru ne škole sa jednim ili više odjeljenja, u skladu sa Pedagoškim standardima i normativima.

(6) Škola koja nema status javne ustanove upisuje školske obveznike na osnovu ugovora s roditeljima školskih obveznika nezavisno o školskom podru ju, o emu je obavezna izvijestiti školu sa ijeg su školskog podru ja upisani u enici.

Ilan 21.

(Promjena prebivališta/boravišta u enika)

(1) Kada u enik prelazi u drugu školu zbog promjene prebivališta/boravišta, škola na ijem podru ju u enik ima novo prebivalište/boravište ga je dužna upisati na osnovu pisanog akta — prevodnice i dokaza o mjestu prebivališta/ boravišta.

(2) U enik koji se obrazovao u drugom kantonu, Br ko Distriktu Bosne i Hercegovine, odnosno drugom entitetu, upisuje se i nastavlja obrazovanje pod istim uslovima kao i u enik u Kantonu.

(3) U spornim slu ajevima, o na inu upisa i nastavljanja obrazovanja, odlu uje Ministarstvo.

(4) U enik koji se obrazovao u inozemstvu uslovno se upisuje, dok se u Ministarstvu ne izvrši ekvalencija dokumenata o njegovom obrazovanju.

(5) U postupku ekvivalencije, u eniku se ne može utvrditi obaveza polaganja dopunskih ispita.

Ian 22.

(Javnost rada škole, pčat i natpisna plo a)

(1) Rad škole je javan.

(2) Škola ima pčat u skladu sa pravilima škole, koji se koristi za potvrivanje autentičnosti akata koje izdaje škola.

(3) Škola iji je osniva Skupština Kantona, ima pčat sa grbom Kantona.

(4) Oblik, veličina i sadržaj pčat utvrđuju se osnovnim aktom i pravima škole.

(5) Škola je obavezna na vidnom mjestu pri ulazu u školski objekat istaknuti natpisnu ploču koja sadrži naziv i sjedište škole, ispisano na oba pisma jezicima konstitutivnih naroda, a natpisna ploča škole iji je osniva Skupština Kantona, osim naziva i sjedišta, sadrži i grb Kantona.

(6) Natpisna ploča škole iji je osniva opština ili drugo pravno ili fizičko lice, osim naziva i sjedišta sadrži i znak osnivanja.

(7) Škole mogu sarađivati i međusobno udruživati određene poslove, s tim da svaka škola zadržava svojstvo pravnog lica.

Ian 23.

(Zabranjeni simboli u školi)

U prostorima škole neprihvatljivi školski simboli su:

a) simboli drugih država (zastave, grbovi stranih država i sl.),

b) bilo kakvi simboli, fotografije ili objekti koji se odnose na politike stranke, pokrete, lideres, vjerska i rasna obilježja,

c) simboli, fotografije ili objekti koji se odnose na bilo koji par, osim u slučaju kabinetima koji su nužni za izradu avanje programskih sadržaja,

d) ratne spomenice i spomenici koji sadrže detalje, interpretacije, kvalifikacije ili veličinu par, kao i u drugim slučajevima predviđenim kriterijima za školske nazive i simbole, koje donosi ministar.

Ian 24.

(Prestanak sa radom škole)

(1) Škola prestaje sa radom ako ne ispunjava uslove utvrđene ovim zakonom i Pedagoškim standardima i normativima, i zadatke radi kojih je osnovana ili ako ne postoji potreba za njenim daljnjim radom.

(2) Akt o prestanku rada škole donosi osnivač.

(3) Kada Ministarstvo utvrdi da škola ne ispunjava uslove koji su propisani ovim zakonom, odrediće rok u kome će osnivač otkloniti utvrđene nedostatke.

(4) Ukoliko nedostaci ne budu otklonjeni u određenom roku, Ministarstvo će predložiti osnivaču u donošenju akta o prestanku rada škole.

(5) Ako osnivač škole koja nema status javne ustanove, ne doneše akt o prestanku rada škole u roku od tri mjeseca od dana podnošenja prijedloga iz stava (4) ovog lana, Ministarstvo donosi rješenje o prestanku rada škole.

(6) Ukoliko se Skupština Kantona i opštinsko vijeće kao osnivač i ili suosnivač, u roku od tri mjeseca ne izjasne o prijedlogu iz stava (4) ovog lana, Ministarstvo će donijeti rješenje o prekidu rada škole, koje će važiti do konačne odluke Skupštine Kantona odnosno opštinskog vijeća.

(7) Aktom o prestanku odnosno prekidu rada škole, odrediće se rok prestanka rada, koji ne može biti kraći od roka završetka tekućeg školske godine.

(8) U slučaju prestanka odnosno prekida rada škole, osnivač je dužan da zateče enim u enicima omogućiti nastavak i završavanje započetog obrazovanja i odgoja.

(9) Donošenjem akta o prestanku rada škole, pokreće se postupak brisanja škole iz Registra.

(10) Akt o prestanku rada škole objavljuje se u "Službenim novinama Tuzlanskog kantona".

(11) Škola prestaje sa radom i u drugim slučajevima utvrđenim Zakonom o ustanovama i aktom o osnivanju.

III - PRAVA I OBAVEZE RODITELJA

Ian 25.

(Prava i obaveze roditelja)

(1) Roditelji imaju pravo i obavezu starati se o obrazovanju svoje djece.

(2) Roditelji imaju pravo odabrati da svoju djecu obrazuju u javnoj ili privatnoj školi.

(3) Privatne škole, u pogledu uslova i procedura, obezbjeđuju jednake mogućnosti za upis svim učenicima.

(4) U ostvarivanju svojih prava, roditelji ne mogu ograniciti prava svoje djece da imaju pristup i uživaju korist od obrazovanja primijerenog njihovom uzrastu i sposobnostima.

(5) Svoje pravo na izbor škole, roditelji ne mogu ostvarivati na način kojim se promovišu predrasude na rasnoj, spolnoj, nacionalnoj, jezičkoj, vjerskoj i svakoj drugoj osnovi, kao i na način protivan ovom zakonu.

Ian 26.

(Obaveza upisa i poха anja škole)

(1) Roditelji su obavezni upisati svoje dijete u školu i obezbijediti da dijete redovno poха a školu TOKOM perioda trajanja obaveznog obrazovanja.

(2) U sluјaju nemara i neodgovornog odnosa prema obavezi iz stava (1) ovog Ian, roditelji podliježu sankcijama u skladu sa zakonom.

(3) Pravo i obaveza roditelja je redovno informisanje, konsultovanje i pranje obrazovnog napretka svoje djece.

(4) Roditelji imaju pravo i obavezu, u interesu svoje djece i putem svojih predstavnika u školskim organima i tijelima ili putem svojih asocijacija, u estovati u odlučivanju o pitanjima od znaјaja za rad škole i funkcioniranje obrazovnog sistema uopšte.

IV - ULOGA I OBAVEZE ŠKOLE

Ian 27.

(Uloga i obaveze škole)

Škola svoju ulogu i obaveze ostvaruje u okruženju koje razvija motivaciju za sticanje znanja koje poštije i podržava individualnost svakog učenika, kao i njegov kulturni i nacionalni identitet, jezik i vjeroispovijest, koje je sigurno i u kojem ne postoji bilo kakav oblik zastrašivanja, zlostavljanja, fizičkog kažnjavanja, vrjeha anja, ponizavanja, degradiranja ili štete no zdravlje, uključujući i potrebu izazvanu pušenjem ili upotrebom drugih opojnih i zakonom zabranjenih sredstava.

Ian 28.

(Zabrana diskriminacije djece)

(1) Škola je dužna da poštije Konvenciju o pravima djeteta i ne smije vršiti diskriminaciju u pristupu djece obrazovanju ili njihovom učešću u obrazovnom procesu na osnovu rase, boje, spola, jezika, religije, političkog ili drugog mišljenja, nacionalnog ili socijalnog porijekla, na osnovu toga što su djeca sa posebnim potrebama, ili na bilo kojoj drugoj osnovi.

(2) Osniva škole, zajedno sa školom, obezbjeđuje funkcionalni smještaj i prate u infrastrukturu za nesmetan pristup i učešće u obrazovnom procesu djeci s posebnim obrazovnim potrebama, mlađima i odraslima.

Ian 29.

(Promovisanje jednakih mogunosti)

Škola promoviše jednakе mogunosti za sve svoje učenike, nastavnike i ostale zaposlenike, uvažavajući i promovišući istovremeno i pravo na različitosti među njima. U tom cilju, škola, promoviše i podržava razvoj građanskih inicijativa kod učenika i uz saglasnost Ministarstva, utvrđuje i provodi vlastite programe koji podržavaju i njeguju različite kulture, jezike i vjeroispovijesti svojih učenika i zaposlenika.

Ian 30.

(Partnerstvo škole, roditelja i lokalne zajednice)

(1) Škola promoviše i razvija stalno i dinamično partnerstvo škole, roditelja i sredine u kojoj žive, u svim pitanjima od znaјaja i interesa za ostvarivanje funkcije škole i potreba učenika.

(2) Škola, roditelji, učenici i lokalna zajednica naročito, promoviše i provode programe zajedničkog organizovanog djelovanja i saradnje u borbi protiv zlostavljanja i zloupotrebe djece i mladih, borbi protiv droge, alkoholizma i drugih toksikomanija, pušenja i maloljetne delikvencije, te svih drugih pojava koje ugrožavaju zdravlje i život učenika.

V - AUTONOMIJA ŠKOLE

Ian 31.

(Autonomija škole)

(1) U školi je zabranjeno organizovanje i djelovanje političkih stranaka i njihovih podmladaka.

(2) U prostorije škole je zabranjen pristup i boravak naoružanih lica, bez prethodnog odobrenja direktora škole.

(3) Škola ima odgovarajući stepen autonomije, u skladu sa važećim propisima, a naročito u pogledu zapošljavanja nastavnog, stručnog i drugog kadra, te slobode rada nastavnika i stručnih saradnika.

(4) Škola poštije slobodu i kreativnost nastavnika da izvode nastavu na način koji obezbjeđuje efikasnost u ostvarivanju planiranih odgojno-obrazovnih ishoda i primjena novih metoda rada u nastavnom procesu.

(5) Škola kroz samoevaluaciju i eksternu evaluaciju pruža dokaze o efikasnosti rada nastavnika i škole.

VI - ODGOJNO-OBRAZOVNI RAD ŠKOLE

Ian 32.

(Nastavni plan i program)

(1) Odgojno-obrazovni rad ostvaruje se na osnovu nastavnog plana i programa za osnovne škole (**u** daljem tekstu: nastavni plan i program).

(2) Nastavnim planom i programom utvr uju se ciljevi i zadaci, sadržaj, oblici i postupci odgojno-obrazovnog rada, kao i izvo enje razredne, odnosno predmetne nastave u pojedinim razredima, ili drugi oblici nastave i obezbje uje nacionalna ravnopravnost kroz posebne programe za nacionalnu grupu predmeta **u** školama svih oblika svojine.

(3) Škola kao javna ustanova organizuje odgojno-obrazovni rad no nastavnom planu i programu koji donosi Ministarstvo, u skladu sa zajedni kim jezgrom nastavnih planova i programa **u** Bosni i Hercegovini, na prijedlog Pedagoškog zavoda, i **uz** prethodno provedenu javnu raspravu, ako ovim zakonom nije druga ije odre eno.

(4) Zajedni ko jezgro nastavnih planova i programa:

a) obezbje uje da se u odgojno-obrazovnom procesu razvija odnos i osje aj pripadnosti Bosni i Hercegovini,

b) garantuje i obezbje uje kvalitetno obrazovanje i dostizanje zadovoljavaju eg standarda znanja, vještina i sposobnosti za svu djecu,

c) obezbje uje dosljednost kvaliteta standarda obrazovanja u svim školama,

d) obezbje uje primjenu nastavnih planova i programa koji odgovaraju obrazovnim potrebama djece na koju se odnose, te njihovom uzrastu i posebnim interesima sa akcentom na promociju zdravog na ina života kao najve eg interesa u enika, roditelja, nastavnog osoblja i društva,

e) obezbje uje slobodu kretanja i jednak pristup obrazovanju,

f) garantuje ekonomi nost i efikasnost u finansiranju i radu škole.

(5) Izuzetno, nastavni plan i program za predmet vjeroučenja donosi Ministarstvo, na prijedlog vjerske zajednice.

(6) Sastavni dio nastavnog plana i programa ine i specifi ni sadržaji, iji obim ne može biti ve i od 30% u odnosu na zajedni ko jezgro nastavnih planova i programa.

(7) Specifi ne sadržaje utvr uje nastavni ko vije e na prijedlog školskog odbora, osniva a, vije a roditelja ili udruženja gra ana, nakon pribavljenog mišljenja Pedagoškog zavoda i uz saglasnost Ministarstva.

(8) Broj, vrsta i trajanje izborne i fakultativne nastave odre uje se godišnjim programom rada škole u skladu sa nastavnim planom i programom i resursima kojima škola raspolaže.

Ian 33.

(Posebni nastavni planovi i programi)

(1) U redovnoj školi realizuje se nastavni plan i program redovne škole, posebni dodatni program za nadarene u enike, prilago eni programi za djecu sa posebnim obrazovnim potrebama, nastavni plan i program za osnovno muzi ko obrazovanje odnosno osnovno baletsko obrazovanje, nastavni plan i program za odrasle, programi izborne i fakultativne, dopunske, dodatne nastave i vannastavnih aktivnosti te nastavni planovi i programi raznih vrsta kurseva.

(2) Predmete u okviru fakultativne nastave biraju u enici i roditelji u enika na po etku školske godine sa liste koju donosi Ministarstvo i kad se da izjašnjenje o odabranim predmetima, izborna i fakultativna nastava za datog u enika postaje obavezna.

(3) U specijalnoj osnovnoj školi realizuje se nastavni plan i program za u enike sa senzornim optere enjima, smetnjama u psihi kom i fizi kom razvoju, smetnjama u komunikaciji i drugim smetnjama.

(4) U osnovnoj muzi koj školi realizuje se nastavni plan i program za osnovno muzi ko obrazovanje, osnovno baletsko obrazovanje i posebni dodatni program za nadarene u enike.

Ian 34.

(Paralelno obrazovanje)

(1) Osnovno muzi ko i osnovno baletsko obrazovanje traju šest godina.

(2) Pravo na upis u prvi razred paralelne škole iz stava (1) ovog lana, u enik sti e nakon završenog tre eg razreda redovne škole.

Ian 35.

(Broj u enika u odjeljenjima, kombinovana odjeljenja)

(1) Broj u enika u odjeljenju redovne, specijalne i paralelne škole utvr uje se Pedagoškim standardima i normativima.

(2) U redovnim školama koje nemaju status javne ustanove, broj u enika može biti i manji, nego utvr uje školski odbor te škole, uz saglasnost osniva a.

(3) Redovna škola može organizovati rad kombinovanih odjeljenja od I do IV razreda za istovremeno izvo enje nastave sa više razreda.

(4) Izuzetno, za u enike od V do IX razreda škola može organizovati nastavu u kombinovanim odjeljenjima, ako u školi nema dovoljan broj u enika za organizovanje odjeljenja jednog razreda.

(5) Škola može organizovati produženi ili cjelodnevni boravak u enika, u skladu sa Pedagoškim standardima i normativima, no programu koji donosi Pedagoški zavod.

Ian 36.

(Trajanje nastave u toku školske godine)

(1) Školska godina traje od 1. septembra tekuće do 31. avgust naredne godine.

(2) Nastava u redovnoj i specijalnoj školi izvodi se no polugodišta i traje 185 radnih dana, s tim da se nastavni programski sadržaji planiraju i realizuju u okviru 175 nastavnih dana.

(3) Nastava iz stava (2) ovog lana, u završnom razredu škole, traje 170 radnih dana, s tim da se nastavni programski sadržaji planiraju i realizuju u okviru 160 nastavnih dana.

(4) Razlika u broju radnih i nastavnih dana koristi se za realizaciju posebnih programskih sadržaja, obilježavanje državnih i vjerskih praznika, kulturnih, sportskih i drugih aktivnosti škole, utvrđenih godišnjim programom rada.

(5) Za škole iji je osniva Skupština Kantona, školski kalendar za svaku školsku godinu donosi ministar.

(6) Za škole iji je osniva drugo pravno ili fizičko lice, školski kalendar za svaku školsku godinu donosi škola, uz saglasnost Ministarstva.

(7) Školski kalendar iz stava (5) ovog lana se objavljuje u "Službenim novinama Tuzlanskog kantona".

Ian 37.

(Po etak i organizacija nastave)

(1) Nastava u prvom polugodištu po inje prvog radnog dana u septembru a završava poslednjeg radnog dana u decembru.

(2) Zimski odmor, u skladu sa školskim kalendarom, za u enike redovne, paralelne i specijalne škole traje etiri sedmice, a ljetni odmor traje od završetka nastave u drugom polugodištu do po etaka nastave naredne školske godine.

(3) Izuzetno, ministar može iz opravdanih razloga, za sve ili za pojedinu školu, donijeti druga iju odluku o organizaciji nastave i odmoru u enika (vjerski praznici, vremenske prilike, epidemije i drugo).

(4) Škola, u pravilu, organizuje nastavu u petodnevnoj radnoj sedmici.

(5) Izuzetno od stava (4) ovog lana, škola može, u okviru jedne subote u toku mjeseca, organizovati dodatnu nastavu, dopunska nastava, rad sekcija i rad u eni kih organizacija, kao i nadoknadu nastave u skladu sa odlukom Ministarstva.

Ian 38.

(Trajanje asa i optere enje u enika)

(1) Nastavni as u redovnoj i paralelnoj školi traje 45 minuta, a u specijalnoj školi 40 minuta.

(2) Škola broj nastavnih asova u toku radne sedmice utvrđuje u sklopu zajedničkih jezgri nastavnih planova i programa, s tim da u toku dana u enici od I do Š razreda ne mogu imati više od etiri nastavnih asa, u enici od IV do VI razreda više od pet, a u enici od VII do IX razreda više od šest nastavnih asova redovne nastave.

(3) U enici od I do Š razreda mogu imati sedmi no optere enje do 20 asova, u enici od IV do VI razreda do 25 asova, a u enici od VII do IX razreda mogu imati sedmi no optere enje do 30 asova redovne nastave.

(4) Izuzetno, škola može opteretiti u enike nastavom i ostalim vidovima neposrednog odgojno-obrazovnog rada i većim brojem asova od broja utvrđenog u stavu (3) ovog lana, u slučaju nadoknade asova intenzivnom nastavom, a na osnovu posebne odluke Ministarstva.

Ian 39.

(Godišnji fond nastavnih asova)

(1) Škola je dužna da u toku školske godine ostvari nastavni plan i program, odnosno godišnji fond nastavnih asova.

(2) Ako se utvrdi da škola nije ostvarila u okviru predviđenog broja nastavnih dana godišnji fond nastavnih asova, mora produžiti nastavu dok se ne ostvari godišnji fond nastavnih asova.

Ian 40.

(Prekid rada u toku školske godine)

(1) Ministarstvo može donijeti odluku o prekidu odgojno-obrazovnog rada škole zbog vremenskih prilika, epidemije ili drugih opravdanih razloga.

(2) Ministarstvo može odobriti, zavisno od vremenskih prilika i drugih uslova, raniji po etak ili produžetak ljetnog i zimskog odmora, s tim da u toku školske godine bude ostvaren godišnji fond nastavnih asova i realizovani sadržaji predviđeni nastavnim planom i programom.

Ian 41.

(Godišnji program rada škole)

(1) Rad škole u toku školske godine utvr uje se godišnjim programom rada koji sadrži oblike i raspored odgojno-obrazovnog rada, obim i sadržaj rada, obaveze nastavnika i stru nih saradnika, stru no usmjeravanje u enika, slobodne aktivnosti u enika kao i druge aktivnosti.

(2) Metodologiju izrade godišnjeg programa rada za svaku vrstu škole utvr uje Pedagoški zavod.

(3) Godišnji program rada škole koji utvrđi nastavni ko vije e, a donese školski odbor, škola je obavezna dostaviti Ministarstvu i Pedagoškom zavodu najkasnije do 1. oktobra za teku u školsku godinu.

(4) Izvještaj o radu škole za prethodnu školsku godinu iji je osniva Skupština Kantona, škola je dužna dostaviti Pedagoškom zavodu najkasnije do 10. septembra.

(5) Izvještaj o uspjehu u enika u u enju i vladanju, škola iji je osniva Skupština Kantona, je dužna dostaviti Pedagoškom zavodu najkasnije deset dana nakon usvajanja uspjeha od strane nastavnog koga vije a no okon anju prvog polugodišta, odnosno najkasnije deset dana nakon usvajanja uspjeha od strane nastavnog koga vije a no okon aju popravnih ispita u mjesecu avgustu.

(6) Škola je odgovorna za blagovremeno dostavljanje akata iz stavova (3), (4) i (5) ovog Ian i vjerodostojnost podataka.

Ian 42.

(Slobodne aktivnosti u enika)

(1) U školi se organizuju slobodne aktivnosti u enika radi razvijanja i produbljivanja njihovih stvarala kih sposobnosti i sticanja pozitivnih navika i vještina.

(2) Zadaci i programski sadržaji slobodnih aktivnosti utvr uju se odgojno-obrazovnim programom i godišnjim programom, u skladu sa Pedagoškim standardima i normativima.

(3) Slobodne aktivnosti u enika ostvaruju se preko društava, sekcija, klubova, družina, grupe, u eni kih zadruga i drugih oblika na principu dobrovoljnosti u enika.

(4) Škola može organizovati manifestaciju koja nije utvr ena godišnjim programom, uz prethodnu saglasnost Ministarstva.

(5) Škole su dužne preuzeti sve mjere u cilju spre avanja diskriminacije no osnovu spola, a radi obezbje enja jednakih mogu nosti za pristup slobodnim aktivnostima.

Ian 43.

(Izlet, stru ne posjete, ekskurzija i logorovanje)

Izleti, stru ne posjete, ekskurzije, logorovanja, društveno-korisni rad, škola u prirodi i drugi oblici odgojno-obrazovnog rada predvi eni godišnjim programom, organizuju se i izvode u okviru radnih dana, u skladu sa na elima koje donosi ministar na prijedlog Pedagoškog zavoda.

Ian 44.

(Eksperimentalne škole)

(1) Radi uvo enja novih oblika i sadržaja rada, na prijedlog Pedagoškog zavoda, Ministarstvo može jednu, ili više škola, proglašiti eksperimentalnom ili osnovati eksperimentalnu školu.

(2) Za eksperimentalnu školu može se odobriti odstupanje od odredbi ovog zakona o primjeni nastavne norme, dnevnog i sedmi nog optere enja u enika asovima, na in vrednovanja i ocjenjivanja znanja u enika, obrazovanja odjeljenja i primjene nastavnog plana i programa.

(3) Osnivanje i rad eksperimentalne škole i proglašavanje postoje ih škola eksperimentalnim, ure uje se bližim propisom koji donosi ministar.

Ian 45.

(Pedagoška i metodi ka praksa studenata)

(1) Ha prijedlog nastavni kih fakulteta, ministar odre uje škole za izvo enje pedagoške i metodi ke prakse studenata.

(2) Nastavni ki fakulteti sa školom u kojoj se realizuje pedagoška i metodi ka praksa zaklju uju ugovor, kojim se regulišu me usobna prava i obaveze.

(3) Obavljanje pedagoške i metodi ke prakse iz stava (1) ovog Ian, ure uje se posebnim propisom koji donosi ministar.

Ian 46.

(Udžbenici i nastavna sredstva)

(1) Škola u nastavnom procesu koristi školske udžbenike i nastavna sredstva koje odobrava Ministarstvo.

(2) Školski udžbenik je osnovno nastavno sredstvo koje obuhva a sadržaje iz nastavnog plana i programa i koji je ura en u skladu sa konceptcijom udžbenika.

(3) U školi se pored udžbenika koristi zbirka zadataka, priru nik, radna sveska i druga literatura koja zamjenjuje udžbenik, a koja je izra ena u skladu sa konceptcijom školskog udžbenika.

(4) Novi nastavni plan i program ne može se primijeniti ako nisu obezbije eni odgovaraju i udžbenici i druga nastavna sredstva koja zamjenjuju udžbenike.

(5) Škola u svom sastavu ima biblioteku ili ima pristup javnoj biblioteci, a osnovna muzika ili osnovna baletna škola u svom sastavu ima nototeku.

VII - U ENICI

Ian 47.

(Upis i procjena sposobnosti djece)

(1) Upis u enika u redovnu školu obavlja se na osnovu spiska školskih obveznika, dokaza o mjestu prebivališta/boravišta i izvoda iz matice knjige rođenih.

(2) Spiskove školskih obveznika školama, no službenoj dužnosti, dostavlja nadležni organ Opštine, prema školskom području do 15. aprila tekuće godine.

(3) Upis u redovnu školu vrši se TOKOM mjeseca marta, upis u enika u specijalnu školu vrši se u periodu od maja do septembra tekuće godine, upis u osnovnu muziku i osnovnu baletsku školu vrši se u mjesecu maju, a upis odraslih polaznika u redovnu školu vrši se najkasnije deset dana prije početka nastave za odrasle.

(4) Redovna škola dužna je osnivač u i Pedagoškom zavodu podnijeti izvještaj o upisu do 30. juna tekuće godine.

(5) Procjenu sposobnosti djece pri upisu u redovnu školu obavlja komisija sastavljena od pedagoga ili pedagoga - psihologa i nastavnika razredne nastave.

(6) Procjenu sposobnosti djece pri upisu u specijalnu školu obavlja komisija sastavljena od pedagoga ili pedagoga — psihologa, socijalnog radnika i lica sa završenim edukacijsko - rehabilitacijskim fakultetom odgovarajućeg smjera.

(7) Komisija iz stavova (5) i (6) ovog Ianu vrši procjenu sposobnosti djece uz prethodno pribavljeni ljekarsko uvjerenje izdato od ovlaštene zdravstvene ustanove.

(8) Komisije iz stavova (5) i (6) ovog Ianu imenuje nastavni koordinator škole, na prijedlog direktora škole.

(9) Broj u enika sa posebnim obrazovnim potrebama u odjeljenju redovne škole utvrđuje se Pedagoškim standardima i normativima.

(10) Upis u enika u osnovnu muziku i osnovnu baletsku školu vrši se na osnovu plana upisa koji donosi Ministarstvo.

(11) Procjenu sposobnosti djece pri upisu u osnovnu muziku i osnovnu baletsku školu obavlja stručna komisija formirana od strane nastavnika koga vije i muzike, odnosno baletske škole.

Ian 48.

(Kategorizacija u eniku)

(1) U enici sa lakšim smetnjama i poteškoćama u razvoju upisuju se u redovnu školu na osnovu nalaza i mišljenja komisije iz Ianu 47. stav (5) ovog zakona i rješenja o kategorizaciji djeteta.

(2) U enici sa težim smetnjama i poteškoćama u razvoju upisuju se u specijalnu školu na osnovu nalaza i mišljenja komisije iz Ianu 47. stav (6) ovog zakona i rješenja o kategorizaciji djeteta.

(3) Rješenje o kategorizaciji djeteta iz stavova (1) i (2) ovog Ianu donosi komisija o procjeni sposobnosti i određivanju podrške djeci i mladima sa posebnim potrebama, ako posebnim propisom nije drugačije određeno.

(4) Komisiju iz stava (3) ovog Ianu imenuje Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i povratak Tuzlanskog kantona.

(5) Pedagoškim standardima i normativima utvrđuju se lakše i teže smetnje i poteškoće u razvoju djeteta.

Ian 49.

(Obrazovanje djece sa posebnim obrazovnim potrebama)

(1) Obrazovanje djece sa posebnim obrazovnim potrebama je od prioritetskog javnog interesa i sastavni je dio jedinstvenog obrazovnog sistema.

(2) Obrazovanje djece sa posebnim obrazovnim potrebama, organizuje se i provodi u skladu s ovim zakonom.

(3) Osnovni cilj obrazovanja djece sa posebnim obrazovnim potrebama je da se, svim u enicima, daju iste mogućnosti učenja i uživanja koristi od obrazovanja i učenja i društva, na način koji se zasniva na principu najboljeg interesa djeteta.

(4) Obrazovanje djece sa posebnim obrazovnim potrebama odvija se u redovnim školama, na osnovu principa integriranog obrazovanja, što znači da svi u enici, uključujući i u enike sa posebnim obrazovnim potrebama, imaju pravo da budu u redovnom razredu, a da je što je moguće više obrazovanje djece iz stava (1) ovog Ianu integralni dio obrazovnih aktivnosti u razredu.

(5) Obrazovanje djece sa posebnim obrazovnim potrebama u redovnoj školi može se realizovati u manjim grupama u školi ili kroz pojedinu rad sa nastavnikom-specijalistom (defektologom odgovarajućeg usmjerenja), na prijedlog komisije iz Ianu 47. stav (5) ovog zakona i uz saglasnost Ministarstva.

(6) Specijalna škola može biti organizovana i u sastavu odgojno-obrazovnog zavoda i centra u kojem se djelatnosti, pored osnovnog odgoja i obrazovanja, realizuju i programi drugih nivoa obrazovanja, dijagnostici postupci, razvrstavanje i rana rehabilitacija djece sa smetnjama u razvoju. Za one koji osnovni odgoj i obrazovanje stižu u specijalnoj školi, može biti organizovan i cijelodnevni boravak, u skladu sa programom koji donosi Pedagoški zavod.

(7) U prvi razred specijalne školu može se upisati školski obveznik do navršenih devet godina života, na osnovu mišljenja komisije iz člana 47. stav (6) ovog zakona.

(8) Uz obuhvativanje u enika i unapređivanje njihovih sposobnosti, da bi se što prije vratili u školu kojoj njihovo područje stanovanja gravitira, specijalne škole odgovorne su i za obuhvativanje nastavnika za rad sa djecom sa posebnim potrebama, i obuhvativanje i informisanje roditelja u enika sa posebnim potrebama, u cilju povratka i zadržavanja u enika u redovnoj školi, kojoj gravitira njihovo područje stanovanja.

član 50.

(Promjene u toku školovanja)

(1) Kada u toku školovanja u razvoju u enika nastupe promjene koje zahtijevaju prelaz iz specijalne u redovnu ili iz redovne u specijalnu školu, škola će bez odlaganja uputiti u enika komisiju iz člana 48. stav (3) ovog zakona.

(2) Ha osnovu nalaza i mišljenja komisije, u enik se upisuje u odgovarajuću školu, o čemu se obavještava Ministarstvo.

član 51.

(Prava u enika sa posebnim obrazovnim potrebama)

(1) Učenici sa posebnim obrazovnim potrebama imaju pravo na trajanje školovanja kako je propisano članom 6. ovog zakona.

(2) Škola je odgovorna za omogućavanje sticanja osnovnog obrazovanja u enika sa posebnim obrazovnim potrebama.

(3) Opis posebnih obrazovnih potreba, cilj i opšti plan zadovoljenja obrazovnih potreba, utvrđuje škola u saradnji sa roditeljima u enika, a na osnovu nalaza komisije iz člana 48. stav (3) ovog zakona.

(4) Učenici sa posebnim obrazovnim potrebama, u skladu sa stavom (3) ovog člana, imaju pravo na individualni nastavni plan i program, kojim se ustvrdjuju aktivnosti i ciljevi obrazovnih potreba u enika.

(5) Škola može, uz prethodnu saglasnost Ministarstva, angažovati nastavnike i stručne saradnike radi realizacije posebnih programa osnovnog obrazovanja u enika sa posebnim obrazovnim potrebama.

(6) Blizi propis o odgoju i obrazovanju djece sa posebnim obrazovnim potrebama donosi ministar.

(7) Roditelji svakog polugodišta dobijaju pismani izvještaj, kojim se opisuju postignuti rezultati u enika u odnosu na ciljeve iz plana zadovoljenja obrazovnih potreba.

član 52.

(Pravo na posebna budžetska sredstva)

Ustanove koje obrazuju djece sa posebnim obrazovnim potrebama imaju pravo na posebna budžetska sredstva da bi se pokrili troškovi posebnog programa ili da bi se školsko okruženje prilagodilo fizičkim potrebama u enika.

član 53.

(Saradnja redovne i specijalne škole)

U realizaciji posebnih programa iz člana 49. ovog zakona, redovna škola može ostvariti saradnju sa specijalnom školom radi edukacije nastavnika putem seminara, obuke na radnom mjestu u kraju ili dužim periodima, pojedinačnim instrukcijama i drugim aktivnostima koje za cilj imaju da pomognu redovnim školama u obrazovanju u enika sa posebnim obrazovnim potrebama.

član 54.

(Osnovno obrazovanje odraslih)

(1) Lica starija od 15 godina koja ne počinju redovno školu (u daljem tekstu: odrasli), mogu osnovno obrazovanje sticati no nastavnom planu i programu za odrasle.

(2) Nastavni plan i program iz stava (1) ovog člana, za škole kao javne ustanove, donosi Ministarstvo na prijedlog Pedagoškog zavoda.

(3) Nastavnim planom i programom za odrasle utvrđuju se ciljevi, zadaci, ishodi, sadržaj i trajanje obrazovanja, sedmični i godišnji fond asova i drugi oblici obrazovnog rada, kao i upute o izvođenju nastave, resursi i profil stručne spreme.

(4) Osnovno obrazovanje odraslih može se počinjati redovne ili konsulativno-instruktivne nastave.

(5) Vrijeme upisa ili prijave za ispite određuje školski odbor.

(6) Redovna škola podnosi osnivaču izvještaj o upisu odraslih najkasnije deset dana nakon početka nastave.

"Službene novine TK", 09/15

(7) Finansijska sredstva potrebna za održavanje nastave i polaganje ispita obezbje uju kandidati stariji od 18 godina koji sti u obrazovanje ili drugo pravno ili fizi ko lice za ije potrebe se vrši obrazovanje, u skladu sa Pravilnikom koji donosi ministar.

(8) Finansijska sredstva potrebna za održavanje nastave i polaganje ispita za kandidate mla e od 18 godina obezbje uju se iz bureta Kantona.

(9) O završenim pojedinim razredima i završenom osnovnom obrazovanju, škola izdaje uvjerenje odnosno svjedodžbu.

Ilan 55.

(Pra enje, vrednovanje i ocjenjivanje rezultata rada u enika)

(1) Škola je odgovorna da se pra enje, vrednovanje i ocjenjivanje u enika vrše kontinuirano, u toku cijele školske godine.

(2) Ocjenjivanje je javno. Prilikom ocjenjivanja uz ocjenu se upisuje i datum.

(3) Ocjene su broj ane i/ili opisne.

(4) Broj ane ocjene iz predmeta su: odli an (5), vrlo dobar (4), dobar (3), dovoljan (2) i nedovoljan (1).

(5) Ocjenjivanje rezultata rada u enika sa posebnim obrazovnim potrebama, ukoliko e to bolje izraziti rezultate u odnosu na ciljeve iz plana, pored broj anog može biti i opisno.

(6) Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje BiH propisuje standarde uspjeha u enika i ocjenjivanje postignutih rezultata.

(7) Bliže propise o napredovanju, vrednovanju i ocjenjivanju u enika donosi ministar.

Ilan 56.

(Opšti uspjeh u enika)

(1) Opšti uspjeh u enika i rezultati postignu a u enika iz nastavnih predmeta utvr uju se na kraju svakog polugodišta.

(2) Opšti uspjeh u enika utvr uje se na osnovu zaklju enih ocjena iz nastavnih predmeta.

(3) Opšti uspjeh u enika I razreda devetogodišnje škole utvr uje se na osnovu opšteg zapažanja o postignu imu u enika na kraju prvog polugodišta, odnosno na kraju školske godine, u skladu sa propisom iz lana 55. stav (7) ovog zakona.

(4) Ocjenu u razrednoj nastavi utvr uje nastavnik razredne nastave.

(5) Zaklju ne ocjene u predmetnoj nastavi utvr uje razredno vije e, na prijedlog predmetnog nastavnika.

(6) Ocjena iz fakultativne nastave ne ulazi u opšti uspjeh u enika.

(7) Nastavni ko vije e sredinom oba polugodišta analizira realizaciju nastavnog plana i programa, s osvrtom na uspjehu u enika i kontinuitet u ocjenjivanju.

(8) Zaklju ne ocjene na kraju drugog polugodišta u paralelnoj školi utvr uje nastavni ko vije e, na prijedlog stru ne komisije koju imenuje direktor škole, na prijedlog nastavnog kog vije a škole.

(9) Nastavni ko vije e, no okon anju prvog polugodišta i na kraju školske godine, analizira rad i rezultate rada u enika, odjeljenja, razrednih vije a, nastavnika i škole u cjelini.

(10) Ha kraju IX razreda utvr uje se obaveza polaganja eksterne mature u skladu sa pravilnikom koji donosi ministar na prijedlog Pedagoškog zavoda.

Ilan 57.

(Na in utvr ivanja opšteg uspjeha u enika)

(1) Opšti uspjeh u enika utvr uje se na osnovu prosjeka prolaznih ocjena iz svih predmeta, iz kojih su ocjene broj ane.

(2) U enik je sa uspjehom završio razred:

- a) odli an (5) ako je postigao prosje nu ocjenu najmanje 4,50
- b) vrlo dobar (4) ako je postigao prosje nu ocjenu najmanje 3,50
- c) dobar (3) ako je postigao prosje nu ocjenu najmanje 2,50
- d) dovoljan (2) ako je postigao prosje nu ocjenu najmanje 2,00, a nema nedovoljnih ocjenu.

(3) U eniku koji ima jednu ili više nedovoljnih ocjena utvr uje se opšti uspjeh nedovoljan.

(4) Opšti uspjeh u enika utvr uje se aritmeti kom sredinom svih nastavnih predmeta izra unatom na dvije decimale.

Ilan 58.

(Proglašenje u enika generacije)

(1) Na osnovu opšteg uspjeha utvr uje se redoslijed uspjeha u enika u odjeljenju, razredu i školi.

(2) U enik, koji završi osnovnu školu i ima najbolji opšti uspjeh, primjerno vladanje i zapažene rezultate u slobodnim aktivnostima, takmi enjima, smotrama i drugim vannastavnim aktivnostima, proglašava se u enikom generacije škole.

(3) Bliže propis za proglašenje u enika generacije iz stava (2) ovog lana, donosi ministar.

Ilan 59.

(Izostanak s nastave zbog bolesti ili drugih opravdanih razloga)

(1) Kada u enik duže vrijeme ne poха a nastavu zbog bolesti ili iz drugih opravdanih razloga, može polaganjem ispita ili drugim oblikom nastavnog rada nadoknaditi izgubljeno vrijeme i ste i osnovno obrazovanje u redovnom roku.

(2) Razredni ispiti za u enike se organizuju ako je u enik izostao više od jedne polovine planiranih asova u drugom polugodištu.

(3) Nastavni ko vije e, u svakom konkretnom slu aju, cjeni opravdanost razloga nepoha anja nastave i donosi odluku o polaganju ispita.

Ilan 60.

(Nadokna ivanje zaostatka u u enju)

(1) Ukoliko u enik ne uspijeva zadovoljiti minimalne standarde, škola je dužna sa initijalnim programom nadokna ivanja zaostatka u u enju kako bi u enik ostvario definisani minimum.

(2) U enik od I do Š razreda škole ne ponavlja razred.

(3) U enik od IV do V razreda koji na kraju školske godine ima jednu nedovoljnu ocjenu, može nastaviti obrazovanje u narednom razredu, uz saglasnost razrednog vije a i roditelja.

(4) Ukoliko u enik iz stava (3) ovog lana sa uspjehom završi naredni razred, smatra se da je savladao i gradivo prethodnog razreda, a u protivnom, u enik ponavlja posljednji poха ani razred.

(5) U enik IV i V razreda koji na kraju godine ima dvije nedovoljne ocjene i u enik od VI do EH razreda koji na kraju školske godine ima jednu ili dvije nedovoljne ocjene upu uje se na popravni ispit.

(6) U enik od IV do IX razreda koji na kraju drugog polugodišta ima tri i više nedovoljnih ocjena upu uje se da ponovi razred.

(7) U enik može zadržati status redovnog u enika do navršene 18 godine života.

(8) U slu aju neprimjernog odnosa prema u enju, nastavnicima, drugim u enicima, te školskoj imovini, u enik može, po odluci nastavni kog vije a, izgubiti status redovnog u enika škole kada navrši 15 godina života.

Ilan 61.

(Popravni, dopunski i razredni ispiti)

(1) Polaganje popravnih, dopunskih i razrednih ispita u školi vrši se pred komisijom koju obrazuje nastavni ko vije e.

(2) U slu aju nepravilno provedenih ispita nastavni ko vije e može ispit poništiti.

(3) Bliže propise o organizovanju, na inu polaganja popravnih, dopunskih i razrednih ispita donosi ministar.

Ilan 62.

(Prigovor roditelja na utvr enu ocjenu ili opšti uspjeh)

(1) Roditelj u enika ima pravo prigovora na utvr enu ocjenu ili opšti uspjeh na kraju drugog polugodišta, odnosno na kraju školske godine.

(2) Prigovor se podnosi nastavni kom vije u u roku od tri dana od dana saopštavanja uspjeha u enika, u eniku ili roditelju u enika.

(3) Nastavni ko vije e u roku od tri dana odlu uje o prigovoru iz stava (2) ovog lana.

(4) Kada nastavni ko vije e usvoji prigovor, obrazova e komisiju koja e provjeriti znanje u enika u roku od dva dana.

(5) Ocjenu komisije iz stava (4) ovog lana je kona na.

(6) Prigovorom se može zahtijevati izuze e predmetnog nastavnika iz komisije za provjeru znanja.

Ilan 63.

(U enici sa izuzetnim sposobnostima)

(1) U enik koji pokazuje izuzetne sposobnosti i ima odli an uspjeh, može u toku jedne školske godine završiti dva razreda, pod uslovom i na na in utvr en Pravilnikom o bržem napredovanju u enika i završavanju dva razreda u istoj školskoj godini, koji donosi ministar uz prethodno pribavljeni mišljenje Pedagoškog zavoda.

(2) Škola e, u skladu sa pravilima škole, u enicima koji su proglašeni perspektivnim i vrhunskim sportistima i nadarenim u enicima s vrhunskim rezultatima na kantonalm, federalnom, državnom ili meunarodnom takmi enju odobriti odsustvovanje s nastave radi pripremanja i u eš a na takmi enjima.

(3) U enicima iz stava (2) ovog lana škola e omogu iti da putem instruktivno-konsultativne nastave i polaganjem ispita u toku školske godine završe odgovaraju i razred.

Ilan 64.

(Vladanje u enika)

(1) U školi se ocjenjuje vladanje u enika.

(2) Ocjene iz vladanja su: primjerno, vrlo dobro, dobro, zadovoljava i loše.

(3) Ocjenu iz vladanja u razrednoj nastavi utvr uje nastavnik razredne nastave, a u predmetnoj nastavi razredno vije e na prijedlog razrednika.

Ian 65.

(Diploma za postignute rezultate)

(1) U eniku, koji u toku osnovnog obrazovanja i odgoja no nastavnom planu i programu postigne, pored odli nog uspjeha iz svih nastavnih predmeta i primjernog vladanja, vrhunske rezultate, izdaje se posebna diploma za postignute rezultate.

(2) Nastavni plan i program podrazumijeva program redovne nastave u kojem je postignut odli an uspjeh iz svih nastavnih predmeta i primjerno vladanje u svim razredima škole, program dodatne nastave, program slobodnih aktivnosti kao i postignuti zna ajni rezultati na takmi enjima, smotrama i drugim vannastavnim aktivnostima.

(3) Obrazac posebne diplome iz stava (1) ovog Ian propisuje ministar.

Ian 66.

(Osloba anje u enika od poha anja nastave)

(1) Nastavni ko vije e škole može oslobođiti u enika od poha anja nastave u slede im slu ajevima:

a) u eš e u školskim takmi enjima na svim nivoima,

b) u eš e na sportskim takmi enjima i kulturno-umjetni kim manifestacijama, a no zahtjevu sportskih klubova, odnosno kulturno umjetni kih društava,

c) u drugim slu ajevima predvi enim u godišnjem programu rada škole.

(2) Ako u enik iz zdravstvenih razloga ne može u estvovati u nekoj fizi koj aktivnosti ili vježbi, ili ako bi takva vježba mogu ugroziti njegovo zdravlje, bi e privremeno ili trajno oslobo en od takvih aktivnosti.

(3) Ocjenu koju postigne u enik iz sadržaja od kojih mije oslobo en služi kao osnov za utvr ivanje ocjene iz tog predmeta.

(4) Oduku o osloba anju u enika od odre enih aktivnosti na period duži od dvije sedmice, donosi nastavni ko vije e, na preporuku nadležne zdravstvene ustanove.

Ian 67.

(Pružanje pomo i i savjeta u enicima)

(1) Škole, zajedno sa ustanovama za socijalnu zaštitu, prate socijalne probleme me u u enicima i preduzimaju mjere u cilju obezbje ivanja da svaki u enik dobije pomo i savjet potreban za prevazilaženje takvih problema.

(2) Dijete koje stanuje u ustanovi za socijalnu zaštitu poha a školu koja je najbliža toj ustanovi.

Ian 68.

(Dokumentacija i evidencija)

(1) Škola vodi dokumentaciju i evidenciju o odgojno-obrazovnoj djelatnosti: mati nu knjigu, registar, razrednu knjigu, dnevnik rada i dr.

(2) Podaci u magi noj knjizi su trajne vrijednosti.

(3) Škola izdaje svedožbe, diplome, u eni ke knjižice i druge dokumente.

(4) Bliže propise o sadržaju dokumentacije i na inu vo enja evidencije u školi iji je osniva Skupština Kantona ili opština, donosi ministar uz prethodno stru no mišljenje Pedagoškog zavoda.

(5) AKTO sadržaju dokumentacije i na inu vo enja evidencije u školi iji je osniva drugo pravno ili fizi ko lice donosi osniva uz prethodnu saglasnost Ministarstva i stru no mišljenje Pedagoškog zavoda.

Ian 69.

(Javne isprave)

Škola izdaje javne isprave na osnovu podataka iz službene evidencije i odgovorna je za vjerodostojnost podataka sadržanih u izdatoj javnoj ispravi.

Ian 70.

(U eni ka knjižica)

(1) Škola u eniku na po etku školovanja izdaje u eni ku knjižicu.

(2) U eni ka knjižica je javna isprava kojom se u toku osnovnog odgoja i obrazovanja dokazuje status u enika osnovne škole.

Ian 71.

(Svjedodžba i uvjerenje)

(1) O završenom osnovnom obrazovanju no odgovaraju em nastavnom planu i programu, u eniku se izdaje svjedodžbu.

(2) Uz svjedodžbu, škola izdaje uvjerenje o završenom VI, VII i VIII razredu devetogodišnjeg osnovnog odgoja i obrazovanja, te list profesionalne orientacije koji je sastavni dio svjedodžbe.

(3) Škola u eniku sa posebnim obrazovanim potrebama, uz uvjerenja i svjedodžbe sa ocjenama, izdaje i pismeni godišnji izvještaj koji opisuje postignute rezultate u enika u odnosu na ciljeve iz plana.

(4) Osnovna muzi ka škola i osnovna baletska škola izdaju u eniku uvjerenje za svaki završeni razred.

Ilan 72.

(Pohvale i nagrade)

Radi podsticanja na što kvalitetniji uspjeh u odgojno-obrazovnom radu, učeniku se dodjeljuju pohvale i nagrade, pod uslovima i na način utvrđenim pravilima škole.

Ilan 73.

(Odgojno-disciplinske mjere)

(1) Učeniku koji se neprimjereno odnosi prema učenju, nastavnicima, drugim učenicima, uključujući i sve oblike diskriminacije, seksualno uznenemiravanje drugih učenika, te neprimjereni odnos prema svim školskim aktivnostima i školskoj imovini, mogu se izreći odgojno-disciplinske mjere.

(2) Odgojno-disciplinske mjere su:

- a) ukor razrednika,
- b) ukor razrednog vijeća,
- c) ukor direktora,
- d) ukor nastavnika koga vijeće i premještaj u drugo odjeljenje iste škole i
- e) premještaj u drugu najbližu školu na području iste opštine.

(3) Izrečena odgojno-disciplinska mjera povlači i snižavanje ocjene iz vladanja.

(4) Odgojno-disciplinska mjera vrijedi za školsku godinu u kojoj je izrečena, a može se u toku školske godine ublažiti ili ukinuti.

(5) Bliži propis o povredama discipline, postupku za utvrđivanje disciplinske odgovornosti učenika, naknadni prijedaji materijalne štete, trajanju izrečene odgojno-disciplinske mjere, ublažavanju i ukinjanju, te posljedičnom odnosu na ocjene iz vladanja učenika, donosi ministar.

VIII - NASTAVNICI, STRUČNI SARADNICI I VANNASTAVNO OSOBLJE

Ilan 74.

(Poslovi nastavnika i stručnih saradnika)

(1) Odgojno-obrazovni rad u školi obavljaju nastavnici i stručni saradnici.

(2) Primarni zadatak nastavnika i stručnih saradnika u školi je odgoj i obrazovanje učenika prema savremenim pedagoškim kriterijima, u okviru utvrđenog nastavnog plana i programa, uvažavajući i funkcionalnu kreativnost pedagoškog rada, princip demokratije i ljudskih prava.

(3) Lica iz stava (1) ovog lana obavljaju sljedeće poslove:

- a) ostvaruju ciljeve i zadatke obrazovanja i odgoja utvrđene ovim zakonom i na osnovu njega donesenim propisima i drugim aktima,
- b) realizuju nastavni plan i program u okviru 40-aspovne radne sedmice i godišnjeg programa rada škole,
- c) prate i vrednuju uspjeh učenju i vladanju učenika,
- d) vode pedagošku evidenciju i dokumentaciju o odgojno-obrazovnom radu,
- e) sarađuju sa stručnim službom škole i roditeljima učenika na poslovima odgoja i obrazovanja,
- f) učestvuju u radu stručnih organa škole radi unapređivanja rada škole i
- g) izvršavaju i druge obaveze no nalogu direktora škole koje proizlaze iz opštih akata škole i godišnjeg programa rada škole.

(4) Nastavnici i stručni saradnici dužni su da preduzimaju mјere zaštite prava djeteta, te da o svakom kršenju tih prava, posebno o svim oblicima nasilja nad djetetom, odmah obavijeste roditelje i nadležnu službu socijalne zaštite.

Ilan 75.

(Uslovi za izvođenje nastave)

(1) Poslove nastavnika i stručnog saradnika može obavljati lice koje osim uslova utvrđenih zakonom, ispunjava i sledeće uslove:

- a) ima odgovarajući nivo obrazovanja u skladu sa nastavnim planom i programom,
- b) ima položen stručni ispit za samostalan rad u obrazovanju,
- c) da je zdravstveno sposoban za obavljanje poslova nastavnika ili stručnog saradnika,

(2) Ha nastavnika, odnosno stručnog saradnika koji se prima u svojstvu pripravnika ili volontera, ne odnosi se traženi uslov iz stava (1) tačka b) ovog lana.

(3) Diplome izdate u Bosni i Hercegovini, kao i diplome izdate u bivšoj SFRJ do 6. aprila 1992. godine sa istim stepenom i vrstom školske spreme koja se traži za nastavnike i stručni saradnike škole, imaju jednaku vrijednost, a na osnovu Zakona o važnosti javnih isprava u Bosni i Hercegovini.

(4) Za dokazivanje ispunjavanja uslova iz stava (1) tačka c) ovog lana priznaje se samo lijekarsko uvjerenje koje izdaje ovlašćena zdravstvena ustanova.

Ian 76.

(Utvrivanje odgovarajućeg profila i stručne spreme)

(1) Nastavnim planom i programom, u zavisnosti od vrste škole, utvrđuje se odgovarajući profil i stručna spremna nastavnika razredne i predmetne nastave.

(2) Nastavnik razredne i nastavnik predmetne nastave koji izvodi nastavu od I do EH razreda mora imati visoku ili višu stručnu spremu nastavnika kog smijera odnosno visoko obrazovanje najmanje prvog ciklusa Bolonjskog sistema studiranja i položen stručni ispit.

(3) Nastavnici u specijalnim odjeljenjima pri školi i u specijalnoj školi su i defektolozi.

(4) Sporne slučajevi o stručnoj spremi iz stava (1) ovog lana rješava Pedagoški zavod.

Ian 77.

(Stručni saradnici)

Pedagoške, bibliotekarske i druge stručne poslove u školi obavljaju stručni saradnici sa završenim odgovarajućim stepenom i vrstom stručne spreme utvrđenim Pedagoškim standardima i normativima, kao i položenim odgovarajućim stručnim ispitom.

Ian 78.

(Vannastavno osoblje)

(1) Administrativno-finansijske, analitičke, normativno-pravne, finansijske, personalne, statističke i druge poslove, obavljaju administrativno-finansijski radnici i sekretari sa završenim odgovarajućim stepenom i vrstom stručne spreme utvrđenim Pedagoškim standardima i normativima, kao i položenim odgovarajućim stručnim ispitom.

(2) Pomoćno-tehnike i druge poslove obavljaju pomoćno-tehničko osoblje sa završenim odgovarajućim stepenom i vrstom stručne spreme utvrđenim Pedagoškim standardima i normativima, kao i položenim odgovarajućim stručnim ispitom.

(3) Specifične oblike rada u školi za djecu sa posebnim potrebama obavljaju saradnici sa završenim odgovarajućim stepenom i vrstom stručne spreme utvrđenim Pedagoškim standardima i normativima, kao i položenim odgovarajućim stručnim ispitom.

Ian 79.

(Zapošljavanje u školi)

(1) Škola ići je osniva Skupština Kantona je dužna vršiti prijem zaposlenika na osnovu javnog konkursa, odnosno oglasa, kojeg raspisuje Ministarstvo najmanje dva puta u toku školske godine i to prije po etku školske godine i prije po etku drugog polugodišta i objavljuje u dnevnom listu i istovremeno dostavlja Službi za zapošljavanje Tuzlanskog Kantona.

(2) Škola ići je osniva drugo pravno ili fizičko lice vrši prijem zaposlenika na osnovu konkursa, odnosno oglasa, u skladu sa uslovima, kriterijima i postupkom utvrđenim opštim aktima škole.

(3) Lica iz stava (1) ovog lana mogu se primiti u radni odnos na određeno ili neodređeno vrijeme i bez konkursa u sledećim slučajevima:

a) na određeno ili neodređeno vrijeme kod preuzimanja zaposlenika koji je ostao djelimično ili u cijelosti bez poslova i radnih zadataka u drugoj osnovnoj, odnosno srednjoj školi na području Kantona, na osnovu oduke Komisije za zbrinjavanje zaposlenika za njim radom je djelimično ili u cijelosti prestala potreba u skladu sa Programom zbrinjavanja zaposlenika za njim je radom prestala potreba (u daljem tekstu: Program zbrinjavanja),

b) na neodređeno vrijeme kod preuzimanja zaposlenika, koji je zasnovao radni odnos na neodređeno vrijeme u drugoj školi na području Kantona, kome je na osnovu mišljenja nadležne zdravstvene ustanove smanjena radna sposobnost a nije ga moguće raspoređiti na drugo odgovarajuće radno mjesto u toj školi,

c) na određeno vrijeme radi obezbeđenja stručne zastupljenosti nastave i obavljanja drugih neophodnih poslova, do raspisivanja konkursa, odnosno oglasa, odnosno do okončanja postupka no raspisanom konkursu, odnosno oglasu, škola može primiti lice koje ispunjava uslove utvrđene ovim zakonom do kraja zapošljavanja etog polugodišta, uz prethodnu saglasnost Ministarstva,

d) na određeno vrijeme radi zamjene odsutnog zaposlenika škole (bolovanje, neplaćeno odsustvo i sl. itd.), može se primiti lice odgovarajući profil i stručna spremna najduže do kraja zapošljavanja etog polugodišta,

e) na neodređeno vrijeme na osnovu sporazuma osnovnih škola, odnosno osnovne i srednje škole u kojima su zaposlenici u radnom odnosu na neodređeno vrijeme o prelasku zaposlenika na istim radnim mjestima iz jedne u drugu školu uz saglasnost oba zaposlenika, direktora škola i uz prethodnu saglasnost Ministarstva,

f) na neodređeno vrijeme do punog radnog vremena kada se radi o zaposleniku koji u toj školi ima zasnovan radni odnos na neodređeno nepuno radno vrijeme, uz prethodnu saglasnost Ministarstva,

g) na neodređeno vrijeme u slučaju prelaska zaposlenika iz jedne u drugu osnovnu, odnosno iz osnovne u srednju školu, na osnovu sporazuma direktora škola i prethodnu saglasnost Ministarstva,

(4) Angažovanjem zaposlenika u radni odnos na neodređeno vrijeme iz stava (3) tačke a), b), e) i g) i stava (7) ovog lana ne može se ugroziti radno-pravni status zaposlenika koji su primljeni u radni odnos na neodređeno vrijeme u toj školi putem javnog konkursa.

"Službene novine TK", 09/15

(5) Izuzetno, ako se no okon anju konkursa ne bude mogao izabrati kandidat, direktor škole može angažovati lice na poslove instruktivne nastave za pripremanje u enika za polaganje razrednog ispita.

(6) Angažovanje lica iz stava (5) ovog lana se vrši u svojstvu zaposlenika na odre eno vrijeme, odnosno na period do kraja polugodišta, u skladu sa kriterijima koje donosi ministar.

(7) Radno-pravni status zaposlenika škole iji je osniva Skupština Kantona koji je ostao djelimi no ili u cijelosti bez poslova i radnih zadataka u školi, rješava se u skladu sa ovim zakonom i Programom zbrinjavanja, kojeg donosi Vlada Kantona, na prijedlog Ministarstva, uz u eš e sindikata.

(8) Škola iji je osniva Skupština Kantona je dužna u skladu sa Pedagoškim standardima i normativima dostaviti Ministarstvu podatke o potrebama za popunom upražnjениh radnih mesta, kao i podatke o zaposlenicima škole za ijam je radom djelimi no ili u cijelosti prestala potreba na nivou škole.

(9) Propisom koji donosi ministar bliže se ure uju uslovi, kriteriji i postupak zapošljavanja u školama iji je osniva Skupština Kantona.

Ilan 80.

(Eti ki kodeks)

(1) Zaposlenici škole iji je osniva Skupština Kantona u vršenju svojih zadataka dužni su se pridržavati principa utvr enih u kodeksu za zaposlenike škole koji donosi ministar.

(2) Zaposlenici škole iji je osniva drugo pravno ili fizi ko lice, u vršenju svojih zadataka dužni su se pridržavati pravila utvr enih u kodeksu za zaposlenike škole koji donosi škola, uz prethodno pribavljeni mišljenje Pedagoškog zavoda.

Ilan 81.

(Zabrana diskriminacije)

U školi se zabranjuje diskriminacija no bilo kojem osnovu, u postupku zapošljavanja, napredovanja u poslu pod jednakim uslovima, obrazovanja, osposobljavanja i stru nog usavršavanja, uslova rada, te svake druge radnje koja predstavlja neki oblik direktnе ili indirektne diskriminacije.

Ilan 82.

(Ljekarski i sistematski pregled zaposlenika)

(1) Škola je obavezna obezbijediti da zaposlenici škole izvrše ljekarski pregled najkasnije do 30. septembra teku e školske godine.

(2) Škola je obavezna obezbijediti da zaposlenici škole izvrše sistematski pregled najmanje jednom u etiri godine u skladu sa Kolektivnim ugovorom.

(3) Troškovi ljekarskog i sistematskog pregleda padaju na teret osniva a.

(4) Lica koja boluju od zarazne ili duševne bolesti ne mogu raditi u školi.

(5) Ako se u toku školske godine ustanovi da je nastavnik obolio od zarazne ili duševne bolesti ili ima ozbiljne psihi ke poreme aje, utvr ene od strane ovlaš ene zdravstvene ustanove, bi e oslobo en izvo enja nastave, odnosno obavljanja poslova koji podrazumijevaju rad sa djecom do izlje enja.

Ilan 83.

(Upu ivanje zaposlenika na ocjenu radne sposobnosti)

(1) **U** slu aju osnovane sumnje da je zaposleniku škole psihofizi ko zdravlje narušeno u mjeri koja bitno umanjuje njegovu radnu sposobnost, direktor škole može sam ili na prijedlog nastavni kog vije a, donijeti odluku o upu ivanju zaposlenika na ocjenu radne sposobnosti.

(2) Ha odluku o upu ivanju zaposlenika na ocjenu radne sposobnosti nezadovoljni zaposlenik ima pravo podnijeti žalbu školskom odboru.

(3) Odluka školskog odbora no podnesenoj žalbi je kona na.

(4) Zaposlenik ija je žalba odba ena ili odbijena, obavezan je na osnovu kona ne odluke školskog odbora podvrgnuti se ocjeni radne sposobnosti.

(5) Troškovi vezani za ocjenu radne sposobnosti padaju na teret škole.

(6) Zaposlenik koji odbije izvršiti odluku iz stava (4) ovog lana, ini povredu radne obaveze.

(7) Ako se ocjenom radne sposobnosti od strane ovlaš ene ustanove utvrdi da zaposlenik nije u mogu nosti uredno izvršavati obaveze u odgojno-obrazovnom radu zbog trajno narušenog psihofizi kog zdravlja, ponudi e mu se odgovaraju i poslovi prema preostaloj radnoj sposobnosti, ako za to postoje uslovi.

Ilan 84.

(Podobnost za rad sa djecom)

(1) Za rad sa djecom nepodoban je zaposlenik škole koji je pravosnažnom presudom osu en na kaznu zatvora za krivi no djelo protiv ustavnog poretka, protiv ovje nosti i me unarodnog prava, protiv života i tijela, protiv dostojanstva lica i morala, protiv braka i porodice, protiv službene i druge odgovorne dužnosti osim ako je nastupila rehabilitacija no posebnom zakonu.

(2) Licu iz stava (1) ovog lana, koje je pravosnažnom presudom osu eno na izdržavanje kazne zatvora u trajanju od najmanje šest mjeseci, otkaza e se ugovor o radu bez obaveze poštivanja propisanog ili ugovorenog otkaznog roka.

Ilan 85.

(Privremena suspenzija zaposlenika)

(1) Zaposlenik škole privremeno se suspenduje sa poslova i radnih zadataka koje vrši ako je protiv njega pokrenut krivi ni postupak za djela iz Ilana 84. stav (1) ovog zakona, do okonanja krivi nog postupka.

(2) Zaposlenik škole može se privremeno suspendovati ako postoje osnovi sumnje da je u inio krivi no djelo iz Ilana 84. stav (1) ovog zakona ili je protiv njega pokrenut disciplinski postupak za težu povredu radne dužnosti, do okonanja istražnog, odnosno disciplinskog postupka.

(3) Odluku o privremenoj suspenziji donosi direktor škole.

(4) Tokom suspenzije zaposlenik ima pravo na iznos od 70% od svoje osnovne plate.

(5) Zaposlenik ima pravo na punu naknadu svoje plate i druga prava no osnovu rada ako se utvrdi da nije odgovoran za težu povredu radne dužnosti niti za u injenje krivi nog djela iz stavova (1) i (2) ovog Ilana.

Ilan 86.

(Raspored radnog vremena)

(1) Pravilima škole utvrđuje se raspored radnog vremena nastavnika i stručnih saradnika u okviru 40-asovne radne sedmice u skladu sa Pedagoškim standardima i normativima.

(2) Škola je obavezna obezbijediti da nastavnik u okviru 40-asovne radne sedmice može imati najviše 25 nastavnih asova svih vrsta i oblika neposrednog odgojno-obrazovnog rada koji se ostvaruju u školi.

Ilan 87.

(Sedmi no optere enje nastavnika)

(1) Norma asova redovne nastave no predmetima utvrđena je Pedagoškim standardima i normativima.

(2) Neposredni odgojno-obrazovni rad podrazumijeva asove redovne, izborne, fakultativne, dopunske, dodatne i instruktivne nastave, vrijeme za pregled pismenih zadataka, razredništvo, as odjeljenjske zajednice, vo enje sekcije ili drugih oblika vannastavnih aktivnosti.

(3) Izuzetno, ukoliko se no okonjanju konkursne procedure nastava nije mogao stručno zastupiti niti se moglo angažovati lice na poslove instruktivne nastave, nastavnik može, no nalogu direktora, raditi iznad nastavne norme utvrđene Pedagoškim standardima do šest nastavnih asova sedmi no.

(4) Rad iz stava (3) ovog Ilana smatra se prekovremenim radom.

Ilan 88.

(Godišnji odmor)

(1) Nastavnici i stručni saradnici, u pravilu, koriste godišnji odmor u toku ljetnog odmora u enika, u trajanju do 35 dana u skladu sa zakonom, kolektivnim ugovorom i opštim aktima škole.

(2) Nastavnici i stručni saradnici koji zbog bolovanja i drugih opravdanih razloga ne iskoriste godišnji odmor u toku ljetnog odmora, mogu koristiti godišnji odmor najkasnije do 30. juna naredne godine.

(3) Vannastavno osoblje koristi godišnji odmor u skladu sa odredbama Zakona o radu, ovog zakona, kolektivnog ugovora i pravilnika o radu škole.

Ilan 89.

(Prava i obaveze nastavnika)

(1) Nastavnici imaju pravo i obavezu da se pripremaju za organizaciju i obavljanje neposrednog odgojno-obrazovnog rada, praenje, podsticanje i pomaganje razvoja u enika, stručno usavršavanje i izvršavanje drugih zadataka, utvrđeni ovim zakonom i pravilima škole.

(2) Stručnu pomoč nastavnicima za individualno i kolektivno stručno usavršavanje pruža Pedagoški zavod.

Ilan 90.

(Pripravnik)

(1) Pripravnik je lice koje prvi put zasniva radni odnos u zanimanju za koje se obrazovalo radi stručnog osposobljavanja za samostalan rad.

(2) Pripravniku iz stava (1) ovog Ilana, za puno radno vrijeme, pripada plata u iznosu 80% plate radnog mjesto za koje se osposobljava, kao i druge naknade koje nemaju karakter plate.

Ilan 91.

(Volunteerski rad)

Ako je stručni ispit ili radno iskustvo utvrđeno zakonom uslov za obavljanje poslova određenog zanimanja, škola može lice koje završi obrazovanje za takvo zanimanje primiti na stručno osposobljavanje za samostalan rad bez zasnivanja radnog odnosa (volunteerski rad) u skladu sa zakonom.

Ilan 92.

(Osposobljavanje pripravnika i volontera za samostalan rad)

(1) Nastavničko vijeće škole utvrđuje program osposobljavanja za samostalan rad i imenuje mentora licu iz Ilanova 90. i 91. ovog zakona.

(2) Dužinu trajanja pripravnog staža, na in i uslove polaganja stručnog ispita pripravnika i volontera, imenovanje i sastav komisije pred kojom se polaze stručni ispit, sadržaj ispita, izdavanje uvjerenja o položenom stručnom ispitom, kao i vo enje evidencije, bliže se ure uje propisom Vlade Kanona.

(3) Za osposobljavanje pripravnika i volontera odgovorni su direktori i mentor.

(4) U osposobljavanju pripravnika i volontera, stručnu pomoć direktorima i mentorima pripravnika i volontera pruža Pedagoški zavod.

Iznos 93.

(Verifikovanje nastave nastavnika i stručnog saradnika)

(1) Verifikovanje nastave nastavnika i stručnog saradnika za vrijeme osposobljavanja za samostalan odgojno-obrazovni rad vrši mentor.

(2) Do momenta sticanja uslova za samostalan odgojno-obrazovni rad nastavnik i stručni saradnik radi po instrukcijama i pod nadzorom mentora.

Iznos 94.

(Ocenjivanje rada nastavnika i stručnih saradnika)

(1) Škola je dužna obezbijediti da se rad nastavnika i stručnih saradnika ocjenjuju svake dvije godine.

(2) Ocjena rada nastavnika i stručnih saradnika zasniva se na uspješnosti u radu sa učenicima, vannastavnom stručnom radu, kvalitetu i rezultatima samostalnog izvršavanja poslova i zadataka, odgovornosti u radu i radnoj disciplini, blagovremenosti i urednosti u izvršavanju poslova, angažovanju na osavremenjavanju odgojno-obrazovnog procesa, stručnom usavršavanju i doprinisu afirmaciji škole, saradni kom odnosu prema kolegama, poštivanju kodeksa etičkih normi i profesionalnosti u radu.

(3) Prilikom ocenjivanja rada nastavnika i stručnih saradnika uzima se u obzir ocjena Pedagoškog zavoda.

(4) Nastavnik i stručni saradnik, koji za svoj rad bude dva puta uzastopno ocijenjen ocjenom „ne zadovoljava“, gubi pravo na dalji rad u nastavi.

Iznos 95.

(Sticanje viših stručnih zvanja)

(1) Škola je dužna da na osnovu rezultata ocenjivanja rada nastavnicima i stručnim saradnicima škole omogući sticanje viših stručnih zvanja.

(2) Osnovna zvanja nastavnika i stručnih saradnika su: nastavnik i stručni saradnik.

(3) Više stručne zvanja su:

- a) nastavnik mentor, nastavnik savjetnik
- b) stručni saradnik mentor, stručni saradnik savjetnik.

Iznos 96.

(Stručno usavršavanje)

(1) Stručno usavršavanje organa rukovo enja i upravljanja škole, nastavnika, stručnih saradnika i vannastavnog osoblja, postupak ocenjivanja rada, sticanje viših stručnih zvanja i vo enje dokumentacije bliže se ure uje propisom koji donosi Vlada Kantona.

(2) Sve oblike stručnog usavršavanja zaposlenika u obrazovanju u saradnji sa svim relevantnim institucijama priprema, organizuje i realizuje Pedagoški zavod.

(3) Pedagoški zavod vrši analize potreba za stručnim usavršavanjem, planiranjem i organizovanjem te implementacijom i finansiranjem, kao i evaluacijom i izvještavanjem o obavljenim aktivnostima stručnog usavršavanja.

(4) Program obuke i katalog stručnog usavršavanja utvrđuje Pedagoški zavod.

(5) Finansiranje stručnog usavršavanja, u skladu sa Programom obuke i katalogom stručnog usavršavanja iz stava (4) ovog lana, vrši se iz budžeta Kantona.

Iznos 97.

(Prestanak prava na dalji rad nastavnika i stručnog saradnika i raspoređivanje na druge poslove odnosno otkazivanje ugovora o radu)

(1) Nastavnik, odnosno stručni saradnik, može izgubiti pravo na dalji rad na poslovima odgoja i obrazovanja u slučaju kad Pedagoški zavod utvrdi da nastavnik, odnosno stručni saradnik, nije u mogućnosti da izvršava svoje dužnosti u skladu sa ovim zakonom, drugim propisima i pravilima škole.

(2) Oduzimanje prestanka prava nastavnika, odnosno stručnog saradnika, na dalji rad na poslovima odgoja i obrazovanja donosi školski odbor.

(3) U slučaju izstavljanja (2) ovog lana, nastavniku, odnosno stručnemu saradniku, se može ponuditi zaključenje novog ugovora pod izmijenjenim uslovima.

(4) Kada nastavnik i stručni saradnik kome je prestalo pravo na dalji rad na poslovima odgoja i obrazovanja ne zaključi novi ugovor pod izmijenjenim uslovima, otkazuje mu se ugovor o radu, s tim da ima pravo na otkazni rok u skladu sa zakonom i kolektivnim ugovorom.

IX - STRU NI NADZOR

Ian 98.

(Stru ni nadzor)

(1) Stru ni nadzor se vrši nad radom, organizacijom, izvo enjem nastave i drugih oblika odgojno-obrazovnog rada, radom nastavnika i stru nih saradnika u svim školama radi kontinuiranog unapre enja odgojno-obrazovnog rada, a u cilju provjere da li u enici dostižu standarde uspjeha koje utvrdi Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje BiH.

(2) Stru ni nadzor, pored ostalog, obuhva a:

a) pra enje primjene nastavnih planova i programa, odnosno ciljeva i zadataka, sadržaja, obima, oblika, metoda i postupaka odgojno-obrazovnog rada,

b) pra enje rada nastavnika i stru nih saradnika u nastavi, kao i rada direktora škole,

c) pružanje stru ne pomo i u planiranju, programiranju i organizovanju odgojno-obrazovnog rada,

(3) Škola je dužna omogu iti nesmetano obavljanje stru nog nadzora i uvid u dokumentaciju i evidenciju koja se vodi u škopi.

(4) Stru ni nadzor iz stava (1) ovog lana vrši Pedagoški zavod.

(5) Izuzetno, za nastavni predmet vjeroučstva stru ni nadzor vrše Pedagoški zavod i vjerska zajednica.

(6) Za škole iji osniva nije Skupština Kantona, pored obaveznog stru nog nadzora iz stava (1) ovog lana kojeg vrši Pedagoški zavod, interni stru ni nadzor može vršiti i nadležni organ škole u skladu sa opštim aktima.

Ian 99.

(Izvještaj o obavljenom stru nom nadzoru)

(1) O obavljenom stru nom nadzoru, Ministarstvu i nastavni kom vije u podnosi se izvještaj, koji uti e na ocjenjivanje rada i napredovanje nastavnika i stru nog saradnika.

(2) Bliži propis o vršenju stru nog nadzora donosi Vlada Kantona.

X - ŠKOLSKI ORGANI I TIJBLA

Ian 100.

(Organ upravljanja i organ rukovo enja)

Organ upravljanja u školi je školski odbor, a organ rukovo enja je direktor škole.

Ian 101.

(Školski odbor)

(1) Školom kao javnom ustanovom upravlja školski odbor koji broji pet lana.

(2) Lanove školskog odbora škole imenuje i razrješava osniva .

(3) Dva lana školskog odbora imenuju se ispred osniva a i lokalne zajednice na osnovu javnog konkursa, dva lana se imenuju iz reda nastavnika i stru nih saradnika zaposlenih u toj školi i jedan lan se imenuje iz reda roditelja u enika koji nemaju status zaposlenika te škole.

(4) Direktor, pomo nik direktora škole i predsjednik sindikalne organizacije kao i druga lica utvr ena posebnim propisom ne mogu biti imenovani u školski odbor škole.

(5) Sastav školskog odbora mora odražavati nacionalnu strukturu u enika i roditelja, školskog osoblja i lokalne zajednice, no važe em popisu stanovništva.

(6) Školski odbor u pravilu e odražavati ravnopravnu zastupljenost spolova.

(7) Lanove školskog odbora iji je osniva Skupština Kantona, imenuje i razrješava u ime osniva a Vlada Kantona.

(8) Lanovi školskog odbora škole imenuju se na period od etiri godine, s tim što lanu školskog odbora iz reda roditelja, mandat prestaje prije isteka vremena na koji je imenovan, danom završetka školovanja djeteta.

(9) Isto lice može biti imenovano za predsjednika ili lana školskog odbora škole iji je osniva Skupština Kantona, najviše dva puta uzastopno.

(10) Vršenje dužnosti lana školskog odbora je dobrovoljno i bez naknade.

(11) Osniva , odnosno Vlada Kantona, može razriješiti lana školskog odbora škole i prije isteka perioda na koji je imenovan, ako utvrdi da je odgovoran za neuspješan ili nezakonit rad škole, na njegov li ni zahtjev i u drugim slu ajevima predvi enim zakonom ili pravilima škole.

(12) Ukoliko školski odbor škole iji je osniva Skupština Kantona ne obavlja poslove iz svoje nadležnosti, Ministarstvo e pokrenuti postupak razrješenja lanova postoje eg i imenovanja lanova privremenog školskog odbora.

(13) Privremeni školski odbor imenuje se i u slu aju kada se školski odbor ne može konstituisati u skladu sa ovim zakonom ili kada se postupak koji prethodi imenovanju ne okon a u zakonom utvr enom roku.

(14) Mandat privremenog školskog odbora traje najduže 90 dana.

(15) Bliži propis o uslovima i kriterijima izbora i imenovanja školskog odbora donosi ministar.

Ilan 102.

(Nadležnosti školskog odbora)

(1) Školski odbor, pored poslova utvrđenih u ovom zakonu, obavlja i sledeće poslove:

a) utvrđuje potrebu za prijemom zaposlenika u radni odnos,

b) donosi odluku o raspisivanju konkursa za direktora škole, poštujući i rok utvrđen u lanu 105.

stav (1) ovog zakona,

c) usvaja godišnji program rada škole,

d) odlučuje u drugom stepenu o prestanku prava nastavnika i stručnih saradnika na dalji odgojno-obrazovni rad,

e) odlučuje o prigovoru roditelja učenika na rad nastavnika i stručnih saradnika i drugim pitanjima u vezi sa statusom učenika,

f) odlučuje o žalbama roditelja učenika na izreku pedagošku mjeru učeniku,

g) odlučuje, na prijedlog nastavnog koga vijeća ili direktora, o prigovoru nastavnika i stručnih saradnika na ocjenu o radu,

h) imenuje i razrješava direktora škole,

i) donosi pravila škole, uz saglasnost Ministarstva za škole i koji je osniva Skupština kantona,

j) usmjerava, kontrolisce i predlaže Ministarstvu ocjenu o radu direktora škole koja ima status javne ustanove,

k) razmatra polugodišnje izvještaje o izvršenju odobrenog budžeta škole no vrstama troškova i izvorima sredstava,

l) donosi odluke o nabavci stalnih sredstava u skladu sa odobrenim budžetom i usvaja izvještaj o provedenim nabavkama,

m) razmatra i usvaja izvještaj popisnih komisija o popisu sredstava i izvora sredstava škole i na prijedloge popisnih komisija donosi odluke o otpisu,

n) razmatra i donosi odluke o visini sredstava na ime odstete,

o) donosi akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji i druge opštete akte škole,

p) odlučuje u drugom stepenu o prigovorima zaposlenika na odluke direktora o pravima i obavezama iz radnog odnosa i drugim slučajevima,

r) rješava pitanja odnosa sa osnivacem,

s) odgovara osnivacem za rezultate rada škole,

t) podnosi osnivacem u najmanje jedanput godišnje izvještaj o svom radu i radu škole,

u) izvršava odluke i zaključke Ministarstva,

v) vrši i druge poslove u skladu sa zakonom i pravilima škole.

(2) Školski odbor škole i koji je osniva Skupština Kantona, izvještaj o svom radu i radu škole podnosi Ministarstvu.

(3) Stručnu i edukativnu podršku lanačnim školskim odbora pruža Pedagoški zavod na osnovu programa obuke školskih odbora.

(4) Program obuke školskih odbora na prijedlog Pedagoškog zavoda donosi Ministarstvo.

Ilan 103.

(Direktor)

(1) Školu rukovodi direktor, koji se imenuje na period od četiri godine.

(2) Za direktora škole može biti imenovano lice koje pored Opštih uslova ispunjava i uslove za nastavnika ili pedagoga škole, ima najmanje VII stepen stručne spreme, odnosno visoko obrazovanje prvog, drugog ili trećeg ciklusa Bolonjskog sistema studiranja i najmanje pet godina radnog iskustva poslije sticanja odgovarajućeg stručne spreme na poslovima nastavnika ili pedagoga škole.

Ilan 104.

(Smetnje za imenovanje direktora škole)

Za direktora škole ne može biti imenovano lice:

a) koje je, u skladu sa lantom 84. ovog zakona, nepodobno za rad s djecom,

b) na koje se odnosi lan IX (1) Ustava Bosne i Hercegovine,

c) koje je lan izvršnih organa političkih stranaka,

d) koje ima direktni finansijski ili drugi ili ni interes u školi u kojoj se kandiduje koji bi mogao dovesti do sukoba interesa sa njegovom dužnošću direktora,

e) krajem je u poslednje tri godine prije dana objavljivanja konkursa bio otkazan ugovor o radu zbog disciplinske odgovornosti ili kojem je u istom periodu izrekla ena disciplinska mjera otpusta iz državne službe,

f) koje je u poslednje četiri godine zbog svoje krivice bilo razriješeno dužnosti direktora neke od odgojno-obrazovnih ustanova ili u mandatnom periodu stekle uslove za odlazak u penziju.

Ian 105.

(Imenovanje direktora škole kao javne ustanove)

(1) Škola koja ima status javne ustanove dužna je, na osnovu oduke školskog odbora, objaviti konkurs za direktora škole najkasnije tri mjeseca prije isteka mandata direktora.

(2) Konkurs iz stava (1) ovog lana objavljuje se u dnevnom listu, dostavlja se Službi za zapošljavanje Tuzlanskog kantona radi isticanja na oglasnoj plo i, te istovremeno isti e na oglasnoj plo i škole.

(3) Izbor najpovoljnijeg ponu a a za objavu konkursa iz stava (2) ovog lana provodi Ministarstvo po posebnom ovlaš enju Vlade Kantona, putem zajedni ke javne nabavke za sve škole iji je osniva Skupština Kantona.

(4) Istovremeno sa objavom u dnevnom listu škola je dužna dostaviti tekst konkursa Ministarstvu radi objave na web stranici.

(5) Konkurs za direktora škole sadrži opis poslova direktora, uslove iz Ianova 103. i 104. ovog zakona, rok za dostavljanje prijava, postupak, period na koji se kandidat imenuje i na in obavještavanja kandidata o rezultatima konkursa.

(6) Kandidat za direktora škole, uz prijavu na konkurs, dostavlja i svoj program rada i razvoja škole za period na koji se imenuje.

(7) Nakon provedene procedure konkursa školski odbor sa injava listu kandidata za imenovanje direktora škole koji ispunjavaju uslove konkursa.

(8) Školski odbor je dužan, na listu kandidata iz stava (7) ovog lana, pribaviti stru no mišljenje Pedagoškog zavoda i prethodnu saglasnost osniva a.

(9) Prethodnu saglasnost na listu kandidata za imenovanje direktora škole iji je osniva Skupština Kantona daje Ministarstvo.

(10) Lice koje no raspisanom konkursu za izbor i imenovanje direktora nije dobilo saglasnost Ministarstva ne može biti imenovano za vršioca dužnosti direktora, niti na ponovnom konkursu biti imenovano za direktora škole iji je osniva Skupština Kantona u periodu od etiri godine.

(11) Za direktora škole iji je osniva Skupština Kantona, školski odbor imenuje kandidata za kojeg je Pedagoški zavod dao pozitivno stru no mišljenje, sa liste kandidata na koju je saglasnost dalo Ministarstvo.

(12) Isto lice može biti imenovano za direktora škole iji je osniva Skupština Kantona, najviše dva mandata u istoj školi.

(13) Kandidat za direktora ili pomo nika direktora, ukoliko je Ian školskog odbora, ne može odlu ivati o izboru i imenovanju direktora odnosno pomo nika direktora škole.

(14) Oduka školskog odbora o imenovanju direktora je kona na.

(15) Kriterije na osnovu kojih Pedagoški zavod daje stru no mišljenje, Ministarstvo saglasnost a školski odbor imenuje direktora škole iji je osniva Skupština Kantona donosi Ministar.

Ian 106.

(Mirovanje prava i obaveza iz radnog odnosa)

Zaposleniku škole koji je zaposlen na neodre eno vrijeme, a koji je imenovan za direktora druge škole, direktora javne ustanove ili javnog preduze a na podru ju Kantona, izabran ili imenovan na neku od javnih dužnosti u organe institucija Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine, Kantona, grada ili opštine na podru ju Kantona, odnosno izabran na profesionalnu funkciju u sindikatu, prava i obaveze iz radnog odnosa, na njegov pismeni zahtjev, miruju najduže etiri godine od dana izbora, odnosno imenovanja.

Ian 107.

(Vršilac dužnosti direktora)

(1) Ukoliko procedura imenovanja direktora nije okon ana prije isteka perioda na koji je imenovan direktor u mandatu, školski odbor e, bez konkursa, imenovati vršioca dužnosti direktora iz reda nastavnika ili stru nih saradnika u školi.

(2) Vršilac dužnosti direktora ima sva prava i dužnosti direktora.

(3) Vršilac dužnosti direktora može rukovoditi školom do imenovanja direktora, a najduže šest mjeseci od dana njegovog imenovanja.

(4) Isto lice ne može biti ponovo imenovano za vršioca dužnosti direktora, nakon isteka roka iz stava (3) ovog lana.

Ian 108.

(Nadležnosti direktora)

Direktor škole obavlja slede e poslove:

- a) rukovodi radom škole,
- b) zastupa i predstavlja školu prema tre im licima i odgovara za zakonitost rada škole,
- c) predlaže program odgojno-obrazovnog rada i preduzima odgovaraju e mjere za njegovu realizaciju,
- d) utvr uje potrebu za prijemom zaposlenika u radni odnos u slu aju kada u školi nije imenovan školski odbor,

- e) odlu uje o prijemu i raspore ivanju zaposlenika škole na poslove i utvr uje ocjenu o njihovom radu, u skladu sa opštim aktima škole,
- f) podnosi školskom odboru, osniva u i Pedagoškom zavodu izvještaj o uspjehu i postignutim rezultatima odgojno-obrazovnog rada u školi,
- g) realizuje nastavu ili druge oblike neposrednog odgojno-obrazovnog rada u skladu sa nastavnim planom i programom u obimu utvr enom Pedagoškim standardima i normativima,
- h) odgovara školskom odboru za svoj rad i rezultate rada škole,
- i) izvršava odluke stru nih organa i organa upravljanja,
- j) predlaže pravilnik o unutrašnjoj organizaciji škole i druge ošpte akte škole,
- k) odlu uje o pravima i obavezama zaposlenika iz radnog odnosa u školi,
- l) podnosi školskom odboru polugodišnje i godišnje izvještaje o izvršenju odobrenog budžeta škole no vrstama troškova i izvorima sredstava,
- m) predlaže finansijski plan i naredbodavac je za izvršenje finansijskog plana no odobrenim budžetskim pozicijama za njegovu budžetsku organizaciju,
- n) obustavlja od izvršenja akt školskog odbora za koji smatra da je u suprotnosti sa ustavom ili zakonom kao i pojedina ni akt kojim se nanosi šteta školi ili društvenoj zajednici, osim akata koji se odnose na postupak prijevremenog razrješenja direktora iz lana 110. i 111. ovog zakona i suspenziju direktora iz lana 112. ovog zakona.
- o) vrši i druge poslove u skladu sa zakonom i pravilima škole.

Izn 109.

(Ocjena rada direktora)

(1) Rad direktora škole iji je osniva Skupština Kantona ocjenjuje Ministarstvo na osnovu nadzora Ministarstva, stru nog nadzora Pedagoškog zavoda i mišljenja školskog odbora.

(2) Ukoliko je rad direktora škole nakon isteka mandata, a no raspore ivanju na poslove nastavnika ili pedagoga, ocijenjen naro ito uspješim, sti e više stru no zvanje.

(3) Kriterije za opsjenjivanje direktora škole donosi ministar.

Izn 110.

(Razrješenje direktora)

Školski odbor može razriješiti direktora škole kao javne ustanove ili škole koja se finansira iz budžeta Kantona i prije isteka perioda na koji je imenovan:

- a)na li ni zahtjev,
- b)ako utvrdi da je rad direktora neuspješan u realizaciji godišnjeg programa rada škole,
- c) ako organizacija rada škole nije uskla ena sa Pedagoškim standardima i normativima,
- d) ako ne predloži finansijski plan na vrijeme u skladu sa smjernicama za izradu finansijskog plana koji donosi Vlada Kantona,
- e) ako ne sprovodi odluke Ministarstva, Vlade Kantona i osniva a,
- f) ako utvrdi da je odgovoran za neuspješan ili nezakonit rad škole,
- g) ako prikuplja sredstva i raspolaže istim suprotno propisima o koriš enju budžetskih sredstava i vlastitih prihoda,
- h) ako ne obustavi od izvršenja akt školskog odbora za koji smatra da je u suprotnosti sa ustavom ili zakonom, kao i pojedina ni akt kojim se nanosi šteta školi ili društvenoj zajednici,
- i) ako se utvrdi da je imenovanje direktora izvršeno suprotno odredbama zakona ili drugih propisa,
- j) ako ispunjava zakonske uslove za prestanak ugovora o radu i
- k) u drugim slu ajevima propisanim zakonom, drugim propisima ili pravilima škole.

Izn 111.

(Prijevremeno razrješenje direktora)

(1) Prijedlog za prijevremeno razrješenje direktora u postupku utvr ivanja odgovornosti iz razloga utvr enih u lana 110. ovog zakona može dati osniva , Ministarstvo, Pedagoški zavod ili najmanje tri lana školskog odbora.

(2) Školski odbor može donijeti odluku o prijevremenom razrješenju direktora no okon anju postupka utvr ivanja odgovornosti.

(3) Ukoliko školski odbor škole iji je osniva Skupština Kantona ne razriješi direktora, a utvrdi se, na osnovu nadzora Ministarstva i stru nog nadzora Pedagoškog zavoda, da su se stekli uslovi za razrješenje iz stava (1) ovog lana, ministar e predložiti Vladi Kantona razrješenje školskog odbora i imenovanje privremenog školskog odbora.

(4) Postupak utvr ivanja odgovornosti i prijevremenog razrješenja direktora škole iji je osniva Skupština Kantona bliže se ure uje propisom koji donosi Ministarstvo.

Ian 112.

(Suspenzija direktora)

(1) Ako se protiv direktora podigne optužnica za krivi na djela iz lana 84. stav (1) ovog zakona, ili se nalazi u pritvoru, ili je zate en u izvršenju krivi nog djela za koje se može izre i kazna zatvora u trajanju od najmanje pet godina, školski odbor je obavezan odmah da suspenduje direktora škole.

(2) Direktor škole koji je suspendovan ima pravo na naknadu plate u iznosu od 70% njegove osnovne plate.

(3) Po donošenju rješenja o suspenziji direktora škole, školski odbor istovremeno donosi odluku o imenovanju vršioca dužnosti direktora.

Ian 113.

(Imenovanje pomo nika direktora)

(1) Škola koja ima više od 25 odjeljenja, može imati pomo nika direktora, u skladu sa opštim aktom škole i Pedagoškim standardima i normativima.

(2) Za pomo nika direktora škole može biti imenovano lice koje ispunjava uslove za direktora škole.

(3) Imenovanje pomo nika direktora vrši školski odbor, na prijedlog direktora, iz reda nastavnika škole.

(4) Postupak imenovanja i razrješenja pomo nika direktora i ovlaštenja i dužnosti utvr uju se opštim aktom škole.

(5) Ocjenjivanje rada pomo nika direktora vrši se u skladu sa odredbama lana 109. ovog zakona.

Ian 114.

(Zajednica u enika i vije e u enika)

(1) U enici škole obrazuju zajednicu u enika odjeljenja (u daljem tekstu: zajednica u enika) i vije e u enika škole (u daljem tekstu: vije e u enika).

(2) Zajednicu enika i vije e u enika: promovišu interese škole u zajednici na ijoj teritoriji se škola nalazi, predstavljaju stavove u enika školskom odboru, podstti u angažman u enika u radu škole i informiše školski odbor o svojim stavovima kad ocijene da je to potrebno.

(3) Bliže odredbe o obrazovanju i radu zajednice u enika i vije a u enika iz stava (2) ovog lana, kao i o drugim pravima, obavezama u enika u odgojno-obrazovnom radu utvr uju se pravilima škole.

Ian 115.

(Vije e roditelja)

(1) Roditelji u enika imaju pravo, a škola obavezu pomo i roditeljima, da osnuju vije e roditelja škole (u daljem tekstu: vije e roditelja).

(2) Vije e roditelja se osniva za svaku školsku godinu.

(3) Vije e roditelja: promoviše interese škole u zajednici u kojoj se škola nalazi, predstavlja stavove roditelja u enika školskom odboru ili bilo kojoj drugoj zainteresovanoj strani, podržava aktivno u eš e roditelja i zajednice u radu škole, obavještava školski odbor i druge zainteresovane strane o stavovima vije a roditelja kad god to smatra neophodnim, ili no zahtjevu školskog odbora, izjašnjava se o svim pitanjima vezanim za rad i rukovo enje školom, utvr uje prijedlog lanova školskog odbora iz reda roditelja, u estvuje u pripremi i

realizaciji odgovaraju ih projekata koji podržavaju i promovišu obrazovni rad u školi, razvija komunikaciju i odnose izme u u enika, nastavnika, roditelja i lokalne zajednice.

(4) Sastav vije a roditelja, u najve oj mogu oj mjeri, odražava spolnu i nacionalnu strukturu u enika i roditelja u enika.

(5) Propis kojim se bliže ure uje postupak osnivanja, sastav i na in rada vije a roditelja donosi ministar.

Ian 116.

(Vije e škole i roditelja)

(1) Roditelji, nastavnici i u enici škole formiraju vije e škole i roditelja.

(2) Vije e škole i roditelja unapre uje odgojno-obrazovni rad kroz:

- a) poboljšanje uslova rada i ambijenta u školi,
- b) unapre enje komunikacije izme u u enika, nastavnika i roditelja,
- c) podržavanje aktivnog u eš a roditelja i zajednice u radu škole,
- d) predstavljanje aktivnosti i stavova vije a škole i roditelja školskom odboru,
- e) realizaciju projekata i kampanja podstti u i volonterski rad,
- f) saradnju sa vladinim i nevladinim sektorom, i
- g) radi na umrežavanju vije a škole i roditelja na podru ju Kantona.

(3) Škola obezbje uje uslove i omogu ava rad vije a roditelja, vije a u enika i vije a škole i roditelja.

(4) Vije a škole i roditelja se mogu organizovati na opštinskom i kantonalm nivou kroz opštinski i regionalni centar.

Ian 117.

(Aktiv direktora)

- (1) U opštinama na podruju Kantona formira se aktiv direktora škole (u daljem tekstu: aktiv direktora).
(2) Aktiv direktora može se formirati za jednu, dvije ili više opština. Aktiv direktora ine direktori škola sa podruja jedne ili više opština.
(3) AKTOMO formiranju aktiva direktora utvrđuje se sastav i poslovi aktiva direktora.
(4) Aktiv direktora donosi poslovnik o radu, kojim se uređuje na in rada.
(5) Aktivi direktora mogu formirati aktiv direktora škola Tuzlanskog kantona.

XI - STRUČNI ORGANI ŠKOLE

Ian 118.

(Stručni organi škole)

- U** školi se obrazuju stručni organi:
a) nastavni kojije se injavaju direktor, pomoćnik direktora, nastavnici i stručni saradnici škole,
b) razredno vijeće koje se injavaju nastavnici svih odjeljenja jednog razreda,
c) odjeljensko vijeće, koje se injavaju svi nastavnici i stručni saradnici koji realizuju odgojno-obrazovni rad u odjeljenju,
d) stručni aktivi koje se injavaju nastavnici određenih nastavnih obrasti i
e) pedagoško vijeće koje se injavaju direktor, pomoćnik direktora, pedagog, predsjednici stručnih aktiva i rukovodioci razrednih vijeća škole.

Ian 119.

(Nadležnosti nastavnog vijeća a)

- (1) Radom nastavnog vijeća a rukovodi direktor škole.
(2) Nastavni kojije se obavlja sledeće poslove:
a) donosi odluke o organizaciji odgojno-obrazovnog rada,
b) prati ostvarivanje nastavnog plana i programa i preuzima mјere za njegovo izvršavanje i o tome podnosi izvještaj školskom odboru,
c) utvrđuje prijedlog i razmatra realizaciju godišnjeg programa, program stručnog usavršavanja nastavnika i stručnih saradnika, program rada stručnih organa i komisija koje su odražavati ravnopravnu zastupljenost spolova,
d) priprema program mјera radi postizanja jednakosti spolova u odgojno-obrazovnom radu,
e) obezbeđuje vođenje statističkih podataka razvrstanih po spolu,
f) vrši izbor oblika nastave, i saglasno tome, vrši raspored u eniku i podjelu predmeta na nastavnike, odnosno vrši raspored rada u 40-asovnoj radnoj sedmici,
g) analizira uspjeh u eniku i rad razrednih vijeća a,
h) određuje rukovodioce razrednih vijeća a,
i) analizira rad nastavnika i stručnih saradnika, i predlaže mјere za unapređivanje odgojno-obrazovnog rada,
j) utvrđuje prijedlog i predlaže lanove školskog odbora iz reda zaposlenika škole,
k) imenuje komisije za polaganje ispita,
l) razmatra izvještaje o polaganju ispita,
m) razmatra izvještaje o izvršenom stručnom nadzoru,
n) preuzima odgovarajuće mјere i stara se o izvršenju tih mјera,
o) odobrava završavanje dva razreda u eniku u toku jedne školske godine,
p) stara se o profesionalnom usmjeravanju u eniku,
r) razmatra odgojno-disciplinske mјere i donosi odgovarajuće odluke,
s) donosi odluku o prihvatanju plana stažiranja i imenuje mentora pripravniku i volonteru,
t) prihvata izvještaj mentora o realizaciji plana stažiranja pripravnika i volontera i
u) obavlja i druge poslove utvrđene zakonom i opštim aktima škole.

Ian 120.

(Nadležnosti razrednog vijeća a)

- Razredno vijeće obavlja sledeće poslove:
a) prati razvoj u eniku i, na osnovu toga, predlaže izbor programa,
b) neposredno i estvuje u profesionalnoj orijentaciji u eniku,
c) odluđuje o programima nadarenih u eniku, programima za u enike koji zaostaju u napredovanju i oblicima nastave koji će se primjenjivati u razredu u cijelini ili za pojedinačne grupe u eniku ili u enike pojedinačno,
d) usklađuje rad nastavnika u odgojno-obrazovnom procesu,
e) utvrđuje zaključne ocjene u eniku,
f) analizira rad nastavnika i stručnih saradnika i predlaže mјere za unapređivanje odgojno-obrazovnog rada u eniku i

g) vrši i druge poslove utvrđene zakonom i opštim aktima škole.

Ian 121.

(Nadležnosti odjeljenskog vijeća a)

Odjeljensko vijeće obavlja sledeće poslove i zadatke:

- a) analizira uspjeh učenika u učenju i vladanju i rad nastavnika u odjeljenju i utvrđuje prijedlog mjera za poboljšanje u radu,
- b) neposredno radi na profesionalnoj orijentaciji učenika,
- c) predlaže oblike nastave koji će se primjenjivati u odjeljenjima u cijelosti i za pojedine grupe učenika ili u učenika pojedinačno,
- d) predlaže organizovanje dopunske i dodatne nastave vode i rada učenja o opterećenju učenju učenika,
- e) usklada je rad nastavnika u odgojno-obrazovnom procesu,
- f) utvrđuje zaključne ocjene,
- g) donosi i izrađuje stimulativne i pedagoške mjere,
- h) predlaže pohvale i nagrade za nastavnike i učenike,
- i) analizira rad nastavnika i stručnih saradnika i predlaže mjere za unapređenje odgojno-obrazovnog rada u odjeljenju i
- j) vrši i druge poslove utvrđene zakonom i pravilima škole.

Ian 122.

(Nadležnosti stručnog aktiva)

(1) Stručni aktivi obavlja sledeće poslove:

- a) radi na mikro i makro planiranju nastave,
- b) razmatra pitanja u vezi nastave i predlaže preduzimanje potrebnih mera u cilju osavremenjavanja odgojno-obrazovnog rada,
- c) radi na usavršavanju i ujednačavanju kriterija za ocjenjivanje rezultata rada učenika,
- d) predlaže nove oblike i sredstva rada u nastavi,
- e) predlaže organizovanje dopunske i dodatne nastave vode i rada učenja o opterećenju učenju učenika,
- f) predlaže pohvale i nagrade za nastavnike i učenike,
- g) razmatra rezultate rada nastavnika i probleme sa kojim se nastavnici suočavaju u svom radu.

(2) Sadržaj i način rada stručnog aktiva bliže se uređujuje pravilima škole i godišnjim programom rada škole.

Ian 123.

(Nadležnosti pedagoškog vijeća a)

(1) Pedagoško vijeće škole predstavlja stručni, operativni i savjetodavni organ u školi.

(2) Pedagoško vijeće obavlja sledeće poslove:

- a) razmatra organizaciono-materijalnu problematiku rada škole,
- b) prati uvođenje inovacija u odgojno-obrazovni proces,
- c) radi na izradi programa vrednovanja rada škole,
- d) prati rad učeničkih organa i tijela,
- e) analizira program odgojnog rada škole,
- f) programira i analizira rad specijalnih odjeljenja u školi,
- g) vrši analitičko-studijske poslove (vodi dokumentaciju i evidenciju i preduzima mera za unapređenje organizacije i metodologije rada),
- h) vrši i druge poslove u skladu sa opštim aktima škole.

(3) Sastav i način rada pedagoškog vijeća bliže se uređujuje pravilima škole.

XII - AKTI ŠKOLE

Ian 124.

(Akti škole)

(1) Osnovni opšti akt škole su pravila škole.

(2) Škola ima i druge opštete akte u skladu sa zakonom i pravilima škole.

(3) Pravila škole sadrže odredbe koje se odnose na: naziv i sjedište škole, osnivač škole, obaveze škole prema osnivaču, djelatnost škole, način i uslove obavljanja djelatnosti, odnos prema korisnicima usluga, statusne promjene, način sticanja i raspoređivanja sredstava za rad, utvrđivanje vrste i oblike organizovanja odgojno-obrazovnog rada, utvrđivanje oblika i načina osnovnog obrazovanja odraslih, utvrđivanje oblika i načina obrazovanja djece sa posebnim obrazovnim potrebama, uslove za prijem nastavnika, stručnih saradnika i vannastavnog osoblja u radni odnos, način donošenja pravila o kućnom redu, način ostvarivanja saradnje škole sa roditeljima učenika, sticanje i raspoređivanje sredstava, postupak i utvrđivanje specifičnih sadržaja u okviru nastavnih planova i programa, organizovanje rada učeničkih zadruga u školi, postupak stručnog usavršavanja nastavnika, vrednovanje rada nastavnika, ocjenjivanje i postupak sticanja višeg stručnog zvanja, nadležnosti, prava, obaveze i odgovornosti, način izbora i broj članova školskog odbora, postupak imenovanja i razrješenja direktora, stručne organe

škole i njihove nadležnosti, opšte akte i na in njihovog donošenja, lica ovlaš ena da pored direktora zastupaju školu i njihova ovlaš enja i odgovornosti, na in ostvarivanja javnosti rada, ostvarivanje prava, obaveza i odgovornosti zaposlenika škole i druga pitanja zna ajna za rad škole.

XIII - POTREBE I INTERBSI DRUŠTVA U OSNOVNOM ODGOJU I OBRAZOVANJU

Ian 125.

(Potrebe i interesi društva)

Potrebe i interesi društva u osnovnom odgoju i obrazovanju, u smislu ovog zakona, su:

- a) obezbijediti ostvarivanje prava svoj djeci na obrazovanje,
- b) osnovno obrazovanje i odgoj školskih obveznika u redovnim školama,
- c) osnovno obrazovanje i odgoj školskih obveznika u specijalnim školama,
- d) odgoj i osnovno obrazovanje školskih obveznika u specijalnim zavodima,
- e) dodatno obrazovanje nadarenih u enika u redovnim školama, osnovnim muzi kim i baletskim školama, odnosno odjeljenjima tog obrazovanja u redovnim školama,
- f) osnovno obrazovanje odraslih,
- g) stru no usavršavanje nastavnika, i
- h) izdavanje udžbenika, priru nika i druge stru ne literature za potrebe osnovne škole.

Ian 126.

(Finansiranje rada škola)

(1) Rad škola finansira se na slede i na in:

- a) škola iji je osniva doma e i ili strano fizi ko ili pravno lice, finansira se iz sredstava osniva a,
- b) škola iji je osniva Skupština Kantona, finansira se iz budžeta Kantona,
- c) škola iji je osniva opštinsko vije e, finansira se iz budžeta opštine,
- d) škola iji su suosniva i Skupština Kantona i opštinsko vije e, finansira se iz budžeta Kantona i budžeta opštine,
- e) škola iji je osniva doma e i strano fizi ko ili pravno lice, a za ijjim radom je Skupština Kantona iskazala javni interes, finansira se iz budžeta Kantona i sredstava osniva a.

(2) Finansiranje škola iz stava (1) ta ke d) i e) ovog lana, se vrši na osnovu ugovora o me usobnim pravima, obavezama i odgovornostima suosniva a.

(3) Škola sti e sredstva za rad od naknade za obavljanje intelektualnih, obrazovnih i drugih usluga, od li nog u eš a korisnika usluga, prodajom materijalnih dobara i iz drugih izvora, pod uslovima odre enim zakonom ili aktom o osnivanju škole.

(4) Sredstva iz stava (3) ovog lana se zasebno evidentiraju i koriste za poboljšanje standarda nastavnika i u enika, opremanje u eni kih radionica, održavanje školskog prostora, nabavku opreme, u ila i sl.

Ian 127.

(Ostali prihodi škole)

Škola može sticati prihod i:

- a) donacijama pravnih i fizi kih lica i humanitarnih organizacija,
- b) iz legata, poklona i zavještanja i
- c) prodajom provoda i vršenjem usluga.

XIV - SINDIKAT ŠKOLE

Ian 128.

(Sindikat škole)

(1) U školi se omogu ava djelovanje Samostalnog sindikata osnovnog obrazovanja, Kantonalnog odbora i lanova sindikata preko sindikalne organizacije škole.

(2) Sindikat škole djeluje u skladu sa zakonom, Kolektivnim ugovorom i sindikalnim pravilima.

(3) Djelovanje sindikata ne može se zabraniti niti ograni iti.

XV - NADZOR NAD ZAKONITOŠ U RADA

Ian 129

(Nadzor nad provo enjem zakona)

(1) Nadzor nad provo enjem ovog zakona kao i nadzor nad cijelishodnoš u propisa donesenih na osnovu ovog zakona kao i drugih opštih akata donesenih na osnovu ovog zakona koje donose odgojno-obrazovne ustanove vrši Ministarstvo.

(2) Inspeksijski nadzor nad radom odgojno-obrazovnih ustanova vrši inspekcija za obrazovanje.

XVI - KAZNENE ODREDBE

Ian 130.
(Kaznene odredbe)

- (1) Nov anom kaznom od 1.000 do 4.000 KM kazni e se za prekršaj škola:
- a) ako onemogu i upotrebu u nastavi bilo kojeg službenog jezika ili službenog pisma (Ian 8.),
  - b) ako otpo ne sa radom prije nego što je upisana u Registar osnovnih škola koji vodi Ministarstvo (Ian 17. stav (2)),
  - c) ako izda svjedodžbu ili drugu javnu ispravu o završenom obrazovanju prije nego što je upisana u Registar osnovnih škola (Ian 17. stav (4)),
  - d) ako ne upiše u enika koji je doselio na podruje škole i ako ga upiše bez prevodnice (Ian 21.),
  - e) istakne simbole u školi suprotno odredbi lana 23.,
  - f) vrši diskriminaciju djece u pristupu djece obrazovanju ili njihovom u eš u obrazovnom procesu (Ian 28. stav (1)),
  - g) ako omogu i organizovanje i djelovanje politi kih stranaka i njihovih podmladaka (Ian 31. stav (1)),
  - h) ako izvodi nastavu no nastavnom planu i programu koji nije donijelo Ministarstvo (Ian 32. stav (3)),
  - i) ako bez odluke Ministarstva prekine nastavu (Ian 40. stav (1)),
  - j) ako postupi suprotno odredbi lana 41. stavovi (3),(4)i(5),
  - k) ako organizuje manifestaciju koja nije utvr ena godišnjim programom rada škole bez prethodne saglasnosti Ministarstva (Ian 42. stav (4)),
  - p) ako organizuje izlete, stru ne posjete, ekskurzije, logorovanja, društveno-korisni rad, školu u prirodi i druge oblike odgoj no-obrazovnog rada suprotno programu rada i na elima iz lana 43.,
  - m) ako se u školi upotrebljavaju udžbenici i nastavna sredstva koja nije odobrilo Ministarstvo (Ian 46. stav (1)),
  - n) ako ne izvrši upis u enika na na in kako je to utvr eno odredbom lana 47. stav (1),
  - o) ako izvještaj o upisu u odre enom roku ne dostavi osniva u i Pedagoškom zavodu (Ian 47. stav (4)),
  - p) ako ne uputi u enika, bez odlaganja, na komisiju, kada kod njega nastupe promjene koje zahtijevaju prelaz iz specijalne škole u redovnu ili iz redovne u specijalnu školu (Ian 50. stav (1)),
  - r) ako ne omogu i sticanje osnovnog obrazovanja u enika sa posebnim potrebama (Ian 51. stav (2)),
  - s) ako vrši optere enje nastavnika suprotno lana 86.,
  - t) ako ne omogu i sticanje viših stru nih zvanja nastavnicima i stru nim saradnicima (Ian 95. stav (1)),
  - u) ako postupi suprotno odredbama lana 105. stav ovi(1),(2),(4)i(5),
  - v) ako ne obustavi od izvršenja akt školskog odbora za koji smatra da je u suprotnosti sa ustavom ili zakonom kao i pojedinac ni akt kojim se nanosi šteta školi ili društvenoj zajednici, u skladu sa lanom 108. stav (1) ta ka n).
- (2) Za prekršaje iz stava (1) ovog lana zakona kazni e se i odgovorno lice u školi nov anom kaznom od 400 do 1.500 KM.

Ian 131.
(Kaznene odredbe)

- (1) Nov anom kaznom od 500 do 2.000 KM kazni e se za prekršaj škola:
- a) ako u enici imaju više od nastavnim planom i programom predvi enih nastavnih asova u toku jedne radne sedmice (Ian 38.),
  - b) ako ne produži nastavu kada nije realizovan godišnji fond nastavnih asova i realizovani programski sadržaji (Ian 39. stav (2)),
  - c) ako ne vrši redovno ocjenjivanje u enika na na in utvr en ovim zakonom (Ian 55.),
  - d) ako ne vodi propisanu dokumentaciju i evidenciju (Ian 68.),
  - e) ako postupi suprotno odredbama lana 79.,
  - f) ako ne obezbijedi da zaposlenici u odre enom roku izvrše ljekarski i sistematski pregled (Ian 82. stavovi (1) i (2)),
  - g) ako ne vrši redovno ocjenjivanje rada nastavnika i stru nih saradnika (Ian 94. stav (1)).
- (2) Za prekršaje iz stava (1) ovog lana kazni e se odgovorno lice u školi nov anom kaznom od 200 do 800 KM.

Ian 132.
(Kaznene odredbe)

Nov anom kaznom od 200 do 1.000 KM kazni e se za prekršaj roditelj ako ne upiše dijete u školu ili ako ne obezbijedi da dijete redovno poха a školu TOKOM perioda trajanja obaveznog obrazovanja (Ian 26. stav (I))-

XVII - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Ian 133.

(Obaveza usklađivanja organizacije, djelatnosti i akata škole)

Postojeće škole su dužne da usklade svoju organizaciju, djelatnost i opšta akta sa odredbama ovog zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Ian 134.

(Donošenje provedbenih akata)

(1) Skupština Kantona je u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog zakona, donijeti dugoročni program razvoja i koncepcije osnovnog obrazovanja iz lana 12. stav (5) ovog zakona.

(2) Vlada Kantona je u roku od šest mjeseci od stupanja na snagu ovog zakona donijeti propise iz lana 99. stav (8), 92. stav (2), 96. stav (1) i 99. stav (2) ovog zakona.

Ian 135.

(Donošenje provedbenih akata)

(1) Ministarstvo je u roku godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti propise iz lana 9. stav (5), 54. stav (2), 80. stav (1) i 102. stav (4) ovog zakona.

(2) Ministar je u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, donijeti propise iz lana 9. stav (8), 13. stav (2), 14. stav (5), 18. stav (2), 43., 44. stav (3), 45. stav (3), 51. stav (6), 54. stav (7), 55. stav (7), 56. stav (10), 58. stav (3), 61. stav (3), 63. stav (1), 65. stav (3), 68. stav (4), 73. stav (5), 79. stavovi (6) i (10), 101. stav (15), 105. stav (15), 109. stav (3) i 115. stav (5) ovog zakona.

(3) Pedagoški zavod je u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona utvrditi metodologiju za izradu godišnjeg programa iz lana 41. stav (2) ovog zakona, donijeti program cijelodnevnog boravka u enika u školi iz lana 49. stavovi (6) ovog zakona i utvrditi Program obuke i katalog stručnog usavršavanja nastavnika iz lana 96. stav (4) ovog zakona.

Ian 136.

(Primjena važećih propisa)

(1) Do donošenja propisa iz lana 134. i 135. ovog zakona primjenjiva se važeći propisi ukoliko nisu u suprotnosti sa ovim zakonom.

(2) Prilikom donošenja podzakonskih akata koji se odnose na prava, obaveze i odgovornosti zaposlenika obavezno je u ešte ovlaštenih predstavnika sindikata potpisnika Kolektivnog ugovora za djelatnost osnovnog obrazovanja Tuzlanskog kantona.

Ian 137.

(Status u enika no programu osmogodišnjeg osnovnog obrazovanja)

U enici koji su zapravo osnovno obrazovanje no nastavnom planu i programu osmogodišnjeg osnovnog obrazovanja, nastavljaju obrazovanje no tom nastavnom planu i programu.

Ian 138.

(Status zaposlenika zate enih u školi)

(1) Lice sa završenom srednjom učiteljskom školom, zate eno na poslovima nastavnika razredne nastave na neodređeno vrijeme, koje je na dan stupanja na snagu ovog Zakona imalo najmanje 30 godina radnog iskustva neposredno u nastavi, položenim stručnim ispitom, može i dalje obavljati poslove nastavnika razredne nastave u nastavi.

(2) Lice sa završenom srednjom muzičkom školom odnosno školom za primijenjenu umjetnost, zate eno na poslovima nastavnika muzike odnosno likovne kulture na neodređeno vrijeme, koje je položilo pedagoško-metodički didaktičku grupu predmeta, koje je na dan stupanja na snagu ovog zakona imalo 20 godina radnog iskustva neposredno u nastavi i položenim stručnim ispitom, može i dalje izvoditi nastavu iz predmeta muzike, odnosno likovne kulture.

(3) Lice sa završenom srednjom muzičkom školom instrumentalne nastave, zate eno na poslovima nastavnika instrumentalne nastave u osnovnoj muzici kojih školi na neodređeno vrijeme, koje je položilo pedagoško-metodički didaktičku grupu predmeta i koje je na dan stupanja na snagu ovog zakona imala najmanje 20 godina radnog iskustva neposredno u nastavi i položenim stručnim ispitom, može i dalje izvoditi instrumentalnu nastavu u osnovnoj muzici kojih školi.

(4) Lice sa završenom srednjom muzičkom školom instrumentalne nastave, zate eno na poslovima nastavnika instrumentalne nastave u osnovnoj muzici kojih školi na neodređeno vrijeme, koje je položilo pedagoško-metodički didaktičku grupu predmeta i koje je na dan stupanja na snagu ovog zakona imala manje od 20 godina radnog iskustva neposredno u nastavi i položenim stručnim ispitom, može i dalje izvoditi instrumentalnu nastavu u osnovnoj muzici kojih školi, uz uslov da najkasnije do početka školske 2019/2020. godine stekne odgovarajući profil i stručnu spremu.

(5) Zaposlenici sa VI i VII stepenom stru ne spreme zate eni u radnom odnosu na neodre eno radno vrijeme na poslovima sekretara škole, mogu i dalje obavljati poslove na kojima su zate eni.

Ian 139.

(Status lica zate enih u mandatu Ianova Školskih odbora)

(1) Mandat Ianova školskih odbora zate enih na dužnosti na dan stupanja na snagu ovog zakona traje do imenovanja novih školskih odbora u skladu sa odredbama ovog zakona.

(2) Vlada Kantona e u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona imenovati školske odbore u skladu sa odredbama ovog zakona.

Ian 140.

(Status lica zate enog u mandatu direktora)

(1) Školski odbori e u roku od 30 dana od dana imenovanja raspisati javni konkurs za izbor i imenovanje direktora škole.

(2) Lica zate ena na dužnosti direktora škole na dan stupanja na snagu ovog zakona ostaju na dužnosti do imenovanja direktora no javnom konkursu iz stava (1) ovog Ian.

(3) Lice koje je prije stupanja na snagu ovog zakona bilo na dužnosti direktora dva uzastopna puna mandata u istoj školi, ne može biti ponovo imenovano za direktora u toj školi.

Ian 141.

(Prava Skupštine Kantona kao osniva a)

Skupština Kantona zadržava prava i obaveze osniva a prema postoje im školama koje imaju status javne ustanove, preuzete ranijim propisima.

Ian 142.

(Prestanak važenja ranijih zakona)

Stupanjem na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o osnovnom odgoju i obrazovanju ("Službene novine Tuzlanskog kantona", br. 6/04,7/05 i 17/11).

Ian 143.

(Stupanje na snagu zakona)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljanja u "Službenim novinama Tuzlanskog kantona".

Bosna i Hercegovina   PREDSJEDNIK

Federacija Bosne i Hercegovine - Skupštine Tuzlanskog kantona, Senad Ali , s.r.

TUZLANSKI KANTON Skupština

Broj: 01-02-23-32/14, Tuzla, 29.7.2015. godine